

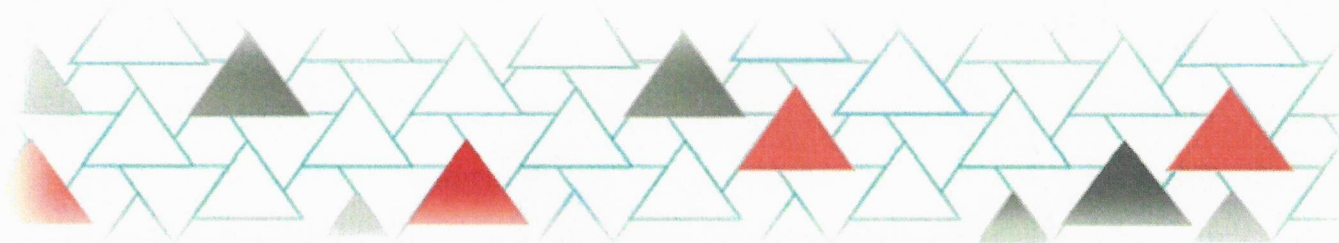
IZVJEŠTAJ O FINANSIJSKOJ REVIZIJI

ŽUPANIJSKE BOLNICE ORAŠJE

2019.

Broj: 01-02-07-11-3-2122-5/19

Sarajevo, juli 2020.

SADRŽAJ

I	IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA	1
1.	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA	1
2.	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI USKLAĐENOSTI	3
II	KRITERIJI ZA FINANSIJSKU REVIZIJU.....	5
III	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI.....	6
1.	UVOD.....	6
2.	PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE	6
3.	PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA IZ PRETHODNIH REVIZIJA I ANALIZA PODUZETIH MJERA	7
4.	SISTEM INTERNIH KONTROLA	7
5.	PLANIRANJE, DONOŠENJE PLANA POSLOVANJA I FINANSIJSKOG PLANA I IZVJEŠTAVANJE.....	10
6.	FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI	11
6.1	BILANS USPJEHA.....	11
6.1.1	Prihodi.....	11
6.1.1.1	Poslovni prihodi	11
6.1.1.2	Ostali prihodi i dobiti.....	12
6.1.2	Rashodi	12
6.1.2.1	Poslovni rashodi	13
6.1.2.2	Finansijski rashodi	17
6.1.3	Finansijski rezultat.....	17
6.2	BILANS STANJA	17
6.2.1	Stalna sredstva i dugoročni plasmani	17
6.2.2	Tekuća sredstva.....	19
6.2.2.1	Zalihe i sredstva namijenjena prodaji.....	19
6.2.2.2	Gotovina i gotovinski ekvivalenti.....	19
6.2.2.3	Kratkoročna potraživanja, kratkoročni plasmani i aktivna vremenska razgraničenja	20
6.2.3	Kapital	20
6.2.4	Dugoročna rezervisanja	20
6.2.5	Obaveze	21
6.2.5.1	Kratkoročne obaveze	21
6.2.5.2	Pasivna vremenska razgraničenja	21
6.2.6	Popis sredstava i obaveza	21
6.3	IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA.....	22
6.4	IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA NA KAPITALU	22
6.5	BILJEŠKE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE.....	22
7.	JAVNE NABAVKE	23
8.	SUDSKI SPOROVI.....	24
9.	KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠTAJA.....	24
IV	PRILOG: GODIŠNJI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI.....	25
	Bilans uspjeha za period od 1. 1. do 31. 12. 2019. godine	26
	Bilans stanja na 31. 12. 2019. godine	28
	Izveštaj o gotovinskim tokovima za period od 1. 1. do 31. 12. 2019. godine (Indirektna metoda)	29
	Izveštaj o promjenama na kapitalu za period koji završava na 31. 12. 2019. godine	31

I IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Izveštaj nezavisnog revizora daje se na osnovu provedene finansijske revizije, koja obuhvata reviziju finansijskih izvještaja i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

1. IZVJEŠTAJ O REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA

Mišljenje s rezervom

Izvršili smo reviziju finansijskih izvještaja **Županijske bolnice Orašje (u daljem tekstu: Bolnica)**, koji obuhvataju: Bilans stanja na 31. 12. 2019. godine, Bilans uspjeha, Izveštaj o novčanim tokovima, Izveštaj o promjenama na kapitalu za godinu koja se završava na taj dan, te Bilješke uz finansijske izvještaje, uključujući i rezime značajnih računovodstvenih politika.

Prema našem mišljenju, osim za moguće efekte pitanja opisanog u odjeljku *Osnova za mišljenje s rezervom*, finansijski izvještaji istinito i fer prikazuju, u svim materijalnim aspektima, finansijski položaj Bolnice na 31. 12. 2019. godine, finansijsku uspješnost, novčane tokove i promjene na kapitalu za godinu koja se završava na taj dan, u skladu s prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja.

Osnova za mišljenje s rezervom

Kao što je navedeno u Izveštaju:

- Pri sastavljanju finansijskih izvještaja za 2019. godinu rukovodstvo nije procijenilo sposobnost Bolnice da nastavi poslovati u vremenski neograničenom periodu, što nije u skladu sa zahtjevima Međunarodnog računovodstvenog standarda 1 – Presentacija finansijskih izvještaja, niti je u finansijskim izvještajima objavljeno da postoji mogućnost da Bolnica neće moći izmirivati svoje obaveze u normalnom toku poslovanja. Dospjele obaveze na datum bilansa iznose 2.072.793 KM, dok se kapital zbog gubitaka u poslovanju u kontinuitetu smanjuje i na datum bilansa iskazan je u iznosu od 296.697 KM (tačke 6.1.3, 6.2.3, 6.2.5.1 i 6.5 Izvještaja).**

Reviziju smo obavili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine i primjenjivim Međunarodnim standardima vrhovnih revizionih institucija (ISSAI). Naše odgovornosti prema tim standardima detaljnije su opisane u odjeljku *Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja*.

Nezavisni smo od Bolnice u skladu s ISSAI-jem 130 – Etički kodeks, te u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju, i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizorski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljenje s rezervom.

Isticanje pitanja

Skrećemo pažnju na sljedeće pitanje:

- Na datum bilansa iskazan je gubitak u poslovanju u iznosu od 131.721 KM, a ukupni akumulirani gubitak u iznosu od 1.780.520 KM. Izveštaj o radu i finansijskom poslovanju Bolnice za 2019. godinu dostavljen je osnivaču, Skupštini Županije Posavske. Napominjemo da je, prema članu 41. Zakona o ustanovama, osnivač supsidijarno odgovoran za obaveze ustanove, ako aktom o osnivanju nije drugačije određeno. Istim članom definisano je da kada je osnivač odgovoran za obaveze ustanove, dužan je da pokrije višak rashoda nad prihodima u roku od 60 dana od dana usvajanja godišnjeg obračuna. Međutim, iako Bolnica godinama posluje s gubitkom, do sada nisu poduzimane mjere na njegovom saniranju (tačka 6.1.3 Izvještaja).**

Naše mišljenje nije modifikovano u vezi s navedenim pitanjem.

Ključna pitanja revizije

Osim pitanja navedenih u odjeljcima *Osnova za mišljenje s rezervom*, utvrdili smo da nema drugih ključnih pitanja revizije.

Odgovornost rukovodstva i onih koji su zaduženi za upravljanje za finansijske izvještaje

Rukovodstvo Bolnice odgovorno je za izradu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, u skladu s prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja u Federaciji Bosne i Hercegovine. Ova odgovornost podrazumijeva i kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola, relevantnih za pripremu i prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze usljed prevare ili greške, odgovarajuća objelodanjivanja relevantnih informacija u napomenama uz finansijske izvještaje, kao i odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena koje su razumne u datim okolnostima.

U sastavljanju finansijskih izvještaja rukovodstvo je odgovorno za procjenjivanje sposobnosti Bolnice da nastavi s poslovanjem po vremenski neograničenom poslovanju, objavljivanje, ako je primjenjivo, pitanja povezanih s vremenski neograničenim poslovanjem i korištenjem računovodstvene osnove zasnovane na vremenskoj neograničenosti poslovanja, osim ako rukovodstvo ili namjerava likvidirati Bolnicu ili prekinuti poslovanje ili nema realne alternative nego da to učini.

Oni koji su zaduženi za upravljanje odgovorni su za nadziranje procesa finansijskog izvještavanja koje je ustanovila Bolnica.

Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome da li su finansijski izvještaji kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza usljed prevare ili greške, kao i izdati izvještaj nezavisnog revizora koji uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visok nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija, obavljena u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizionih institucija, uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati usljed prevare ili greške i smatraju se značajnim ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili zbirno, utiču na ekonomske odluke korisnika, donesene na osnovu tih finansijskih izvještaja.

Kao dio revizije, u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizionih institucija, stvaramo profesionalne procjene i održavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Mi također:

- prepoznavamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikazivanja finansijskih izvještaja, zbog prevare ili greške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dovoljni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikazivanja, nastalog usljed prevare, veći je od rizika nastalog usljed greške, jer prevara može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno izostavljanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje internih kontrola;
- stičemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u datim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o uspješnosti internih kontrola Bolnice;
- ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena, kao i povezanih objava rukovodstva;
- zaključujemo o primjerenosti korištene računovodstvene osnove zasnovane na vremenskoj neograničenosti poslovanja koju koristi rukovodstvo, zasnovano na pribavljenim revizijskim dokazima, zaključujemo o tome postoji li značajna neizvjesnost u vezi s događajima ili okolnostima koje mogu stvarati značajnu sumnju u sposobnost Bolnice da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem. Ako zaključimo da postoji značajna neizvjesnost, od nas se zahtijeva da skrenemo pažnju u našem izvještaju nezavisnog revizora na povezane objave u finansijskim izvještajima, ili, ako takve objave nisu odgovarajuće, da modifikujemo mišljenje.

Naši zaključci zasnivaju se na revizijskim dokazima pribavljenim sve do datuma izvještaja nezavisnog revizora. Međutim, budući događaji ili uslovi mogu uzrokovati da Bolnica prekine s nastavljanjem poslovanja po vremenski neograničenom poslovanju;

- ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i odražavaju li finansijski izvještaji transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.

Mi komuniciramo s rukovodstvom, između ostalih pitanja, i u vezi s planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i one u vezi sa značajnim nedostacima u internim kontrolama, koji su otkriveni tokom revizije.

Između pitanja o kojima se komunicira s rukovodstvom, mi određujemo ona koja su od najveće važnosti u reviziji finansijskih izvještaja tekućeg razdoblja, i to su ključna revizijska pitanja. Opisujemo ih u izvještaju, osim ako zakon ili regulativa sprječava njihovo objavljivanje, ili kada odlučimo, u izuzetno rijetkim okolnostima, da ih ne treba objaviti jer se razumno može očekivati da bi negativne posljedice izvještavanja nadmašile dobrobiti javnog interesa od takvog izvještavanja.

2. IZVJEŠTAJ O REVIZIJI USKLAĐENOSTI

Mišljenje s rezervom

Uz reviziju finansijskih izvještaja **Županijske bolnice Orašje za 2019. godinu**, izvršili smo i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Prema našem mišljenju, osim za navedeno u odjeljku *Osnova za mišljenje s rezervom*, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije Bolnice za 2019. godinu u skladu su, u svim materijalnim aspektima, sa zakonima i drugim propisima koji su definisani kao kriteriji za datu reviziju.

Osnova za mišljenje s rezervom

Kao što je navedeno u Izvještaju:

- 1. Bolnica je u radni odnos primila 13 osoba sa kojima je zaključila ugovore o radu na neodređeno vrijeme, bez provođenja obaveznog javnog oglašavanja, što nije u skladu sa članom 20a. Zakona o radu (tačka 4. Izvještaja);**
- 2. Ugovori o djelu zaključivani su za redovne, sistematizovane poslove koji se obavljaju u kontinuitetu tokom cijele godine u iznosu od najmanje 230.149 KM, što nije u skladu sa odredbama Zakona o obligacionim odnosima i Zakona o radu (tačka 6.1.2.1 Izvještaja);**
- 3. Nisu provedeni postupci javnih nabavki za izvršene nabavke u vrijednosti od najmanje 174.280 KM, ugovori o nabavkama su se zaključivali iako su ponuđene cijene za nabavku bile veće od procijenjenih, niti je proveden dovoljan broj e-aukcija za postupke javnih nabavki kod kojih je kriterij za dodjelu ugovora bila najniža cijena, što nije u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama i njegovim provedbenim aktima (tačka 7. Izvještaja);**
- 4. Godišnjim popisom nije utvrđeno stvarno stanje sredstava, a samim tim nije bilo moguće izvršiti ni usklađivanje stvarnog sa knjigovodstvenim stanjem, što nije u skladu sa članom 25. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH (tačka 6.2.6 Izvještaja).**

Reviziju usklađenosti izvršili smo u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine i ISSAI-jem 4000 – Standard za reviziju usklađenosti. Naše odgovornosti prema tom standardu detaljnije su opisane u odjeljku *Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti*.

Nezavisni smo od Bolnice u skladu s ISSAI-jem 130 – Etički kodeks, kao i u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju, i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizorski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljenje s rezervom.

Odgovornost rukovodstva i onih koji su zaduženi za upravljanje za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, rukovodstvo Bolnice odgovorno je da osigura da aktivnosti, finansijske transakcije i informacije budu u skladu s propisima kojima su regulisane i potvrdi da je tokom fiskalne godine obezbijedilo namjensko, svrsishodno i zakonito korištenje raspoloživih sredstava za ostvarivanje utvrđenih ciljeva, te ekonomično, efikasno i efektivno funkcionisanje sistema finansijskog upravljanja i kontrole.

Oni koji su zaduženi za upravljanje odgovorni su za nadziranje usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija sa zakonima i drugim propisima.

Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti

Pored odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome da li su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, u svim materijalnim aspektima, u skladu sa zakonima i drugim propisima kojima su regulisane. Odgovornost revizora uključuje obavljanje procedura kako bi pribavili revizijske dokaze o tome da li se sredstva koriste za odgovarajuće namjene i da li je poslovanje Bolnice, prema definisanim kriterijima, usklađeno sa zakonima i drugim propisima. Procedure podrazumijevaju procjenu rizika od značajnih neusklađenosti sa zakonima i propisima koji regulišu poslovanje subjekta revizije. Također, naša odgovornost podrazumijeva i ocjenu finansijskog upravljanja, funkcije interne revizije i sistema internih kontrola.

Sarajevo, 20. 7. 2020. godine

ZAMJENIK GENERALNOG REVIZORA

Dragan Kolobarić
Dragan Kolobarić

GENERALNI REVIZOR

Dževad Nekić
Dževad Nekić

II KRITERIJI ZA FINANSIJSKU REVIZIJU

Ured za reviziju institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine u okviru finansijske revizije provodi reviziju finansijskih izvještaja i reviziju usklađenosti. Revizija finansijskih izvještaja i revizija usklađenosti podrazumijevaju proces objektivnog prikupljanja i procjenjivanja dokaza kako bi se utvrdilo da li su predmeti revizije, tj. finansijski izvještaji, kao i aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, usklađeni s odgovarajućim kriterijima koji su sadržani u zakonima i drugim propisima. Kriteriji predstavljaju poredbene parametre koji se koriste kako bi se dala ocjena predmeta revizije.

Za obavljanje finansijske revizije korišteni su sljedeći kriteriji:

- Međunarodni računovodstveni standardi;
 - Međunarodni standardi finansijskog izvještavanja;
 - Zakon o računovodstvu i reviziji u FBiH;
 - Zakon o zdravstvenoj zaštiti;
 - Zakon o ustanovama;
 - Finansijski plan za 2019. godinu
 - Zakon o javnim nabavkama;
 - Zakon o radu;
 - Zakon o obligacionim odnosima;
 - Zakon o porezu na dohodak;
 - Zakon o doprinosima;
 - Zakon o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH;
 - Zakon o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH;
 - Kolektivni ugovor o pravima i obavezama poslodavaca i radnika u djelatnosti zdravstva na teritoriji Županije Posavske;
 - Kolektivni ugovor o pravima i obavezama poslodavaca i radnika u djelatnosti doktora medicine i stomatologije na teritoriji Županije Posavske;
 - Statut;
- kao i drugi podzakonski akti navedenih zakona.

III IZVJEŠTAJ O REVIZIJI

1. UVOD

Bolnica je osnovana 12. 7. 2001. godine Odlukom o osnivanju Županijske bolnice.¹ Odluku o osnivanju donijela je Skupština Županije Posavske 2001. godine (u daljem tekstu: Skupština). Ova zdravstvena ustanova pravni je sljednik Opće bolnice u Orašju za koju je Općinsko vijeće Općine Orašje 2001. godine prenijelo svoja suosnivačka prava na Županiju Posavsku (u daljem tekstu: Županija).

Bolnica je registrovana u Kantonalnom sudu u Odžaku rješenjem od 9. 1. 2002. godine.

Bolnica je javna ustanova za pružanje usluga sekundarne zdravstvene zaštite građanima u okviru registrovanih djelatnosti.

Organi upravljanja i rukovođenja su Upravni odbor i direktor.

Upravni odbor imenovan je rješenjem Vlade Županije od 6. 2. 2017. godine, na mandatni rok od četiri godine, u sljedećem sastavu: Joso Damjanović – predsjednik, Juro Ilić – zamjenik predsjednika i članovi Anđelko Živković, Biljana Marković i Marko Nedić.

Bolnicom rukovodi direktor Perica Jelečević koji je, uz saglasnost Ministarstva zdravstva, rada i socijalne politike Županije Posavske, na ovu poziciju imenovan rješenjem Upravnog odbora od 12. 11. 2018. godine.

Osim organa upravljanja i rukovođenja, Bolnica je osnovala i Stručno vijeće, u skladu sa Zakonom o zdravstvenoj zaštiti² i Statutom.

Unutrašnja organizacija i način rada uređeni su Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta koji je, u skladu sa Statutom, donio Upravni odbor.

Na 31. 12. 2019. godine Bolnica je imala 180 zaposlenih.

Sjedište Bolnice je u Orašju, u Ulici III broj 4.

2. PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE

Predmet revizije su finansijski izvještaji Bolnice za 2019. godinu i usklađenost aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Cilj je da se izrazi mišljenje o tome jesu li finansijski izvještaji pouzdani i da li bilansi u potpunosti odražavaju rezultate poslovanja. Revizijom će se procijeniti primjenjuje li rukovodstvo Bolnice zakone i propise i koristi li sredstva za odgovarajuće namjene, te ocijeniti finansijsko upravljanje, sistem internih kontrola i funkcija interne revizije.

Revizija je obavljena u skladu s internim planskim dokumentima, u periodu od decembra 2019. do maja 2020. godine.

Imajući u vidu da je Vlada Federacije BiH 16. 3. 2020. godine proglasila stanje nesreće zbog situacije izazvane pandemijom COVID-19, subjekti revizije su na osnovu zaključaka i preporuka Vlade FBiH reorganizovali svoj rad i skratili radno vrijeme, što može uticati na način obavljanja poslova u okviru uspostavljenog kontrolnog okruženja. Zbog ovih okolnosti, a s ciljem prikupljanja dovoljnih i primjerenih revizijskih dokaza, subjektima revizije omogućeno je dostavljanje dokumentacije za završnu reviziju elektronskim putem.

S obzirom na to da se revizija obavlja ispitivanjem na bazi uzorka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sistemu i sistemu internih kontrola, pojedine materijalno značajne greške mogu ostati neotkrivene.

¹ „Narodne novine Županije Posavske“, br. 6/01

² „Sl. novine FBiH“, br. 46/10, 75/13

3. PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA IZ PRETHODNIH REVIZIJA I ANALIZA PODUZETIH MJERA

Ured za reviziju institucija u FBiH prvi put vrši finansijsku reviziju Bolnice, s ciljem izražavanja mišljenja o finansijskim izvještajima i usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija sa značajnim zakonskim i drugim propisima.

Nakon izvršene revizije za 2019. godinu data je ukupno 21 preporuka.

4. SISTEM INTERNIH KONTROLA

Sistem internih kontrola

Cilj sistema internih kontrola je da osigura razumno uvjerenje da Bolnica u obavljanju poslova iz djelokruga i nadležnosti upravlja javnim sredstvima zakonito, transparentno, ekonomično, efikasno i efektivno, odnosno da interne kontrole funkcioniraju adekvatno i efikasno, u skladu sa važećom regulativom.

Zakon o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH,³ Pravilnik o provođenju finansijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH⁴ i Standardi interne kontrole u javnom sektoru u FBiH⁵ nalažu uspostavljanje, vođenje i procjenu sistema internih kontrola na osnovu COSO modela.⁶

Rukovodstvo Bolnice odgovorno je za uspostavljanje funkcionalnog sistema interne kontrole, u skladu sa propisima koji to regulišu. Odgovorno je za uspostavljanje, razvoj i implementaciju odgovarajućeg, efikasnog, efektivnog i ekonomičnog finansijskog upravljanja i kontrola u Bolnici. Odgovorno je za izradu internih akata i za implementaciju sistema finansijskog upravljanja i kontrole u svim organizacionim jedinicama Bolnice, poštujući principe zakonitosti, finansijskog upravljanja i transparentnosti, u skladu sa standardima interne kontrole.

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta sistematizovani su sljedeći odjeli: Ured direktora, Hitni bolnički prijem, Služba za hirurške bolesti, Služba za interne oblasti, Služba za ginekologiju i porodilište, Služba za pedijatriju, Služba za anesteziju i intenzivno liječenje, Služba za transfuzijsku medicinu, Služba za laboratorijsku dijagnostiku, Služba za dijalizu, Služba za radiološku dijagnostiku, Bolnička apoteka, Patologija sa mrtvačnicom, Administrativno-finansijska služba i Tehnička služba. Pravilnikom je sistematizovano 221 radno mjesto.

Statut je osnovni opći akt Bolnice kojim je uređen naziv i sjedište zdravstvene ustanove, djelatnost, unutrašnja organizacija, organi upravljanja, stručna tijela Bolnice, izvori i način finansiranja, način raspolaganja viškom prihoda nad rashodima i način pokrivanja viška rashoda nad приходima, nadzor nad radom, imovina i odgovornost za obaveze, javnost rada i dr. Skupština je dala saglasnosti na Statut i njegove izmjene i dopune.

Bolnica je donijela Pravilnik o kućnom redu kojim je utvrđen način ostvarivanja prava iz zdravstvenog osiguranja, prava i dužnosti zdravstvenih i drugih zaposlenika, njihova odgovornost, njega bolesnika, zaštita prava korisnika zdravstvene zaštite i dr. Ovim Pravilnikom, niti drugim internim aktom, nije definisano ko vrši nadzor nad primjenom ovog Pravilnika.

Nije donesen plan obuke zaposlenika, niti se vodi evidencija obuke iz okvira poslova koje obavljaju pojedini zaposlenici. Niko od zaposlenih nije prošao obuku vezanu za finansijsko upravljanje i kontrolu, niti je Bolnica identifikovala potrebe za ovakvom vrstom obuke.

³ „Sl. novine FBiH“, br. 38/16

⁴ „Sl. novine FBiH“, br. 6/17

⁵ „Sl. novine FBiH“, br. 75/16

⁶ COSO model je općeprihvaćeni međunarodni model za uspostavljanje, vođenje i procjenu sistema internih kontrola koji čini pet međusobno povezanih komponenti: kontrolno okruženje, procjena rizika, kontrolne aktivnosti, informacije i komunikacije, praćenje i procjena. Ovaj model definiše internu kontrolu kao postupke koje poduzima rukovodstvo zajedno sa zaposlenicima institucije koja je osmišljena da osigura razumno uvjerenje da se postizanje ciljeva poslovanja odvija putem efikasnih i efektivnih procesa, da je osigurana pouzdanost finansijskog izvještavanja, kao i usklađenost sa važećom regulativom.

Upravni odbor donio je Plan i program rada za 2019. godinu, ali ovim aktom nisu na adekvatan način utvrđeni zadaci po organizacionim jedinicama Bolnice. Ovim aktom utvrđeni su misija, vizija i strateški ciljevi Bolnice. Smatramo da bi se strateški ciljevi trebali utvrditi strateškim planom, na osnovu kojeg bi se donosio i godišnji plan rada Bolnice. U Bolnici nije donesen interni akt kojim bi se definisale poticajne mjere, stimulacije i nagrade za izuzetan učinak, radi čega se i ne vrši ocjenjivanje zaposlenih. Smatramo da bi se nagrađivanjem, kao načinom motivacije zaposlenih, u znatnoj mjeri unaprijedio i povećao kvalitet zdravstvene zaštite i na taj način dao i veći doprinos u ostvarenju strateških ciljeva.

Provedenom revizijom konstatovali smo odstupanja sistematizovanih i popunjenih radnih mjesta, kao i sistematizovanih odjela, u odnosu na odredbe kantonalnog Zakona o zdravstvenoj zaštiti,⁷ kao i zahtjeve propisane Naredbom o standardima i normativima zdravstvene zaštite iz obaveznog zdravstvenog osiguranja u FBiH.⁸ Primjera radi, navodimo da su ovim Zakonom, između ostalih, propisani i obavezni odjeli neurologije, psihijatrije, pulmologije i infektologije, a da nisu sistematizovani. Radna mjesta specijalista za područja pulmologije, neurologije i infektologije nisu sistematizovana. Poslove psihijatra obavlja osoba angažovana po ugovoru o djelu, poslovi neurologije i pulmologije obavljaju se na drugim odjelima, dok se poslovi infektologije uopće ne obavljaju. Pojedina radna mjesta nisu popunjena (npr. magistar farmacije za bolničku apoteku) dok je za pojedina radna mjesta sistematizovan i popunjen veći broj u odnosu na broj propisan Naredbom (specijalisti ginekolozi, medicinske sestre na ginekologiji, laboratorijski tehničari). Također, napominjemo da Županija ima znatno manji broj osiguranih osoba koje koriste usluge zdravstvene zaštite u odnosu na broj po kojem su utvrđeni standardi i normativi potrebnih kadrova (za svaku specijalističku djelatnost). Imajući u vidu navedeno, ne možemo potvrditi da je sistematizacija radnih mjesta utvrđena na način da osigurava adekvatno i racionalno obavljanje poslova, u skladu sa zakonskim i ostalim propisima.

U toku 2019. godine radni odnos u Bolnici zasnovalo je 13 zaposlenika sa kojima su zaključeni ugovori o radu na neodređeno vrijeme. Radni odnosi sa zaposlenicima su zasnovani, a da prethodno nije provedena konkursna procedura. Članom 20a. Zakona o radu⁹ propisana je obaveza svim javnim ustanovama čiji je osnivač Federacija, kanton, grad ili općina, da prijem u radni odnos vrše nakon provedene procedure obaveznog javnog oglašavanja. Također, članom 9. Pravilnika o radu utvrđeno je da se radni odnos na neodređeno vrijeme u Bolnici zasniva za osnovu javnog konkursa ili oglasa. Konstatujemo da prijem 13 zaposlenika Bolnice u 2019. godini nije izvršen u skladu sa odredbama Zakona o radu i Pravilnika o radu Bolnice.

Zakonom o zdravstvenoj zaštiti propisano je upravljanje, rukovođenje i nadzor nad zdravstvenim ustanovama, kao i stručna tijela zdravstvene ustanove. Provedenom revizijom utvrdili smo da Bolnica nije formirala etički komitet (osigurava obavljanje djelatnosti ustanove na načelima etike i medicinske deontologije), komisiju za lijekove i komisiju za poboljšanje kvaliteta i sigurnosti zdravstvenih usluga. Ovim Zakonom, kantonalnim Zakonom o zdravstvenoj zaštiti, kao i Statutom Bolnice propisan je i rad Stručnog vijeća, savjetodavnog organa direktoru, koje je imenovano 2016. godine. Nisu nam prezentirani zapisnici niti drugi akti kojim bi se potvrdilo da je u 2019. godini Stručno vijeće obavljalo zadatke utvrđene Zakonom, Statutom Bolnice, Poslovníkom o radu Stručnog vijeća i Odlukom o imenovanju vijeća.

Nije donesen interni akt o upravljanju rizicima, nije izvršena procjena rizika u ključnim segmentima poslovanja, niti su poduzimane potrebne radnje u svrhu smanjenja rizika. Nije uspostavljen registar rizika u skladu sa Smjernicama za provođenje procesa upravljanja rizicima kod korisnika javnih sredstava u Federaciji BiH.¹⁰

⁷ „Narodne novine Županije Posavske“, br. 6/03, 1/13, 13/19

⁸ „Sl. novine FBiH“, br. 82/14, 107/14, 58/18

⁹ „Sl. novine FBiH“, br. 26/16, 89/18

¹⁰ „Sl. novine FBiH“, br. 65/18

Članom 192. i 193. Zakona o zdravstvenoj zaštiti, kao i članovima 102. i 103. kantonalnog Zakona o zdravstvenoj zaštiti, propisana je obaveza provođenja unutrašnjeg nadzora organizacijskih jedinica i zdravstvenih radnika u zdravstvenim ustanovama. Obaveza provođenja unutrašnjeg nadzora propisana je i članom 35. Statuta Bolnice. Bolnica je 2018. godine donijela Pravilnik o obavljanju unutrašnjeg stručnog nadzora s ciljem osiguranja zakonitog i djelotvornog obavljanja poslova iz nadležnosti Bolnice, unapređenja djelatnosti i poslovanja organizacijskih jedinica, zaštite imovine od gubitaka zbog pogrešaka i nepravilnosti, te kontrole nad radom zdravstvenih radnika. Iste godine imenovana je komisija za unutrašnji nadzor nad stručnim radom. **Revizijom smo utvrdili da se unutrašnji nadzor ne provodi. Također, nije sačinjen godišnji plan i program provođenja unutrašnjeg nadzora koji je Bolnica bila obavezna sačiniti i dostaviti nadležnom kantonalnom ministarstvu.**

Donesen je određeni broj internih akata i procedura s ciljem uspostavljanja sistema internih kontrola. Nije donesen interni akt o upotrebi pečata, kao ni procedure izrade i realizacije strateškog plana i procedure izrade i izvršenja finansijskog plana. Pojedini akti doneseni su u 2020. godini, a to su Pravilnik o blagajničkom poslovanju, Pravilnik o reprezentaciji, te Pravilnik o korištenju službenih vozila.

Nije imenovan koordinator za finansijsko upravljanje i kontrolu, u skladu s članom 7. Pravilnika o provođenju finansijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH. Nije sačinjen ni Godišnji izvještaj o funkcionisanju sistema finansijskog upravljanja i kontrole za 2019. godinu.

Bolnica nije uspostavila sistem internih kontrola prema COSO modelu, kako to nalažu odredbe članova od 4. do 13. Zakona o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH i članovi od 3. do 6. Pravilnika o provođenju finansijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH, te Standardi interne kontrole u javnom sektoru u FBiH. Napominjemo da neadekvatno dizajniran i implementiran sistem finansijskog upravljanja i kontrole može uticati na usklađenost poslovanja, kao i na istinit i fer prikaz finansijskih izvještaja.

Preporuke:

- **prijem zaposlenika vršiti nakon obaveznog javnog oglašavanja, u skladu sa odredbama Zakona o radu i Pravilnika o radu;**
- **osigurati unutrašnji nadzor nad radom organizacijskih jedinica i zdravstvenih radnika, u skladu sa odredbama Zakona o zdravstvenoj zaštiti, sa Statutom Bolnice i Pravilnikom o obavljanju unutrašnjeg stručnog nadzora;**
- **uspostaviti efikasan i funkcionalan sistem internih kontrola prema COSO modelu, u skladu sa Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH i drugim propisima.**

Interna revizija

Obaveza i kriteriji za uspostavljanje interne revizije u javnom sektoru u FBiH propisani su Zakonom o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH¹¹ i Pravilnikom o kriterijima za uspostavljanje jedinica za internu reviziju u javnom sektoru u FBiH.¹² S obzirom na to da Bolnica ne ispunjava utvrđene kriterije, funkcija interne revizije u Bolnici nije uspostavljena.

Prevenција korupcije

Vlada Županije je 2016. godine donijela Strategiju za borbu protiv korupcije u Županiji Posavskoj za period 2016–2019. godine.¹³ Na osnovu ove Strategije donesen je i Akcioni plan za njenu provedbu. Akcionim planom nisu utvrđene aktivnosti koje bi trebale obaviti zdravstvene ustanove na području Županije, već su aktivnosti iz oblasti zdravstva dodijeljene nadležnom Ministarstvu. Prema izjavi zaposlenika, nadležno Ministarstvo Bolnici nije dostavljalo upute/aktivnosti za borbu protiv korupcije. Bolnica je donijela Pravilnik o prevenciji i borbi protiv korupcije 2011. godine, a u toku 2019. godine zaposleni, pacijenti i druge osobe nisu prijavljivale korupciju.

¹¹ „Sl. novine FBiH“, 47/08, 101/16

¹² „Sl. novine FBiH“, br. 82/13, 74/14

¹³ „Narodne novine Županije Posavske“, br. 7/17

5. PLANIRANJE, DONOŠENJE PLANA POSLOVANJA I FINANSIJSKOG PLANA I IZVJEŠTAVANJE

Bolnica nije donijela srednjoročni plan poslovanja. Donesen je Godišnji plan poslovanja za 2019. godinu, kao i Finansijski plan za 2019. godinu, koji je Upravno vijeće donijelo 15. 3. 2019. godine. Finansijskim planom planirani su prihodi u iznosu od 7.430.320 KM i rashodi u iznosu od 7.169.150 KM, odnosno ostvarenje viška prihoda nad rashodima u iznosu od 261.170 KM. Prema planu, višak planiranih prihoda nad rashodima koristio bi se kao pokriće dijela akumuliranog gubitka.

Bolnica nije donijela internu proceduru o načinu i metodologiji planiranja, rokovima za donošenje finansijskog plana, niti su utvrđene procedure koje bi osigurale praćenje efikasnosti i ekonomičnosti planiranih aktivnosti.

Planiranje pojedinih stavki prihoda obrazloženo je u okviru Finansijskog plana na sljedeći način:

- Planiranje prihoda od obaveznog zdravstvenog osiguranja izvršeno je na osnovu ostvarenih rezultata u prethodne tri godine i usmenih informacija o planiranom zaključenju ugovora za Zavodom zdravstvenog osiguranja Županije za 2019. godinu;
- Prihodi od Zavoda zdravstvenog osiguranja i reosiguranja FBiH planirani su u visini zaključenog ugovora za 2019. godinu;
- Prihodi od dotacija iz Budžeta Županije planirani su u skladu s informacijama iz nadležnog Ministarstva, odnosno budžetskim stavkama predviđenim za transfere zdravstvenim ustanovama.

Prihodi od dotacija iz Budžeta Županije planirani su u iznosu od 600.000 KM, a prema podacima navedenim u Finansijskom planu, u ovaj iznos uključen je i plan prihoda od refundacija porodiljnih naknada i bolovanja preko 42 dana. Uvidom u Budžet Županije koje je usvojen prije početka 2019. godine konstatovali smo da je planirani iznos tekućih transfera koji se odnosio na sve zdravstvene institucije, kao i centre za socijalni rad, iznosio ukupno 420.000 KM, te da nije bilo osnova za planiranje prihoda od dotacija iz Budžeta Županije u iznosu od 600.000 KM. Napominjemo važnost sačinjavanja Finansijskog plana na osnovu realnih procjena ostvarenja prihoda i rashoda, kako bi se smanjile mogućnosti ostvarivanja gubitaka poslovanja.

Planiranje rashoda izvršeno je na osnovu pokazatelja iz prethodnih godina, te podataka o nastupanju povećanja pojedinih pozicija rashoda.

Finansijskim planom predviđeni prihodi i rashodi iskazani su u sljedećoj tabeli:

R. br.	Pozicija	Plan za 2019. godinu	Izvršenje za 2019. godinu	Izvršenje u 2018. godini	Indeks (4/3)*100
1	2	3	4	5	6
I	Prihodi	7.430.320	7.168.031	7.083.023	96
II	Rashodi	7.169.150	7.299.752	7.304.244	102
III (I-II)	Dobit (gubitak)	261.170	(131.721)	(221.221)	-

U 2019. godini prihodi su ostvareni za 262.289 KM manje u odnosu na Finansijski plan, dok su rashodi realizovani u iznosu većem za 130.602 KM, tako da je ostvaren gubitak u iznosu od 131.721 KM. Bolnica nije vršila izmjene i dopune Finansijskog plana, iako je došlo do značajnog odstupanja planiranih u odnosu na realizovane iznose prihoda i rashoda (prihodi ostvareni manje za 4%, dok su rashodi veći za 2% u odnosu na plan).

Plan i program rada za 2019. godinu Upravni odbor je usvojio Zaključkom od 15. 3. 2019. godine.

Prema članu 68. Zakona o zdravstvenoj zaštiti, članu 43a. kantonalnog Zakona o zdravstvenoj zaštiti, kao i članu 18. Statuta, obaveza direktora je da Upravnom odboru jednom tromjesečno dostavlja izvještaje o poslovanju Bolnice. Međutim, ovi izvještaji podnosili su se polugodišnje, a Upravni odbor ih je usvajao.

Upravni odbor je 20. 4 2020. godine donio Odluku o usvajanju Izvještaja o radu i finansijskom poslovanju Bolnice za 2019. godinu. Obaveza podnošenja osnivaču izvještaja o poslovanju zdravstvene ustanove najmanje jednom godišnje propisana je članom 65. Zakona o zdravstvenoj zaštiti, članom 40a. kantonalnog Zakona o zdravstvenoj zaštiti, kao i članom 18. Statuta. Izvještaj je podnesen 20. 4. 2019. godine Skupštini i Vladi Županije, kao i nadležnom Ministarstvu.

Preporuke:

- *potrebno je donijeti interne procedure kojima bi se definisala metodologija planiranja, rokovi sačinjavanja finansijskog plana, te procedure koje bi osigurale praćenje efikasnosti i ekonomičnosti planiranih aktivnosti;*
- *tromjesečne izvještaje o poslovanju Bolnice dostavljati Upravnom odboru, u skladu s članom 68. Zakona o zdravstvenoj zaštiti, članom 43a. kantonalnog Zakona o zdravstvenoj zaštiti i članom 18. Statuta.*

6. FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI

Godišnje finansijske izvještaje za 2019. godinu Bolnica je sačinila i dostavila nadležnim organima i institucijama, u skladu s važećim propisima i u utvrđenom roku. Upravni odbor je razmatrao Finansijske izvještaje i donio je Odluku o usvajanju Završnog računa i pokriću gubitka 20. 4. 2020. godine.

6.1 BILANS USPJEHA

6.1.1 Prihodi

U Godišnjim finansijskim izvještajima za 2019. godinu iskazani su prihodi u iznosu od 7.147.064 KM, što je za 283.256 KM manje u odnosu na plan. Struktura planiranih i ostvarenih prihoda je sljedeća:

Opis	Finansijski plan za 2019. godinu	Izvršenje Finansijskog plana u 2019. godini	Indeks 3/2*100
1	2	3	4
PRIHODI	7.430.320	7.168.031	96
1. Poslovni prihodi	7.414.320	7.147.064	96
1.1. Prihodi od prodaje učinaka	6.235.280	6.194.118	99
1.2. Ostali poslovni prihodi	1.179.040	952.946	81
2. Finansijski prihodi	-	1.146	-
3. Ostali prihodi i dobiti	16.000	19.821	124

U skladu s Pravilnikom o računovodstvenim politikama, prihodi od prodaje usluga priznaju se kada ih je moguće pouzdano utvrditi, kada postoji vjerovatnost naplate, kada je stepen dovršenosti transakcije moguće pouzdano izmjeriti te kada se troškovi u vezi s tim uslugama i troškovi potrebni za dovršenje usluga mogu pouzdano utvrditi. Državne potpore koje se daju za već nastale troškove (gubitke) priznaju se u prihode kada ustanova udovoljava utvrđenim uslovima i kada je potpora primljena. Državne potpore povezane sa sredstvima priznaju se u prihod u periodu u kojem se mogu povezati s odgovarajućim rashodima. Bolnica je prihode priznavala u skladu s odredbama Pravilnika.

6.1.1.1 Poslovni prihodi

Poslovni prihodi ostvareni su u iznosu od 7.147.064 KM i predstavljaju 99,7% ukupno ostvarenih prihoda. Ovi prihodi odnose se na prihode od prodaje učinaka (6.194.118 KM) i ostale poslovne prihode (952.946 KM).

Najznačajniji u strukturi **prihoda od prodaje učinaka** su prihodi od Zavoda zdravstvenog osiguranja Županije (u daljem tekstu: ZZO ŽP) u iznosu od 5.625.456 KM i prihodi od Zavoda zdravstvenog osiguranja i reosiguranja FBiH (u daljem tekstu: ZZOiR FBiH) u iznosu od 329.355 KM.

Najznačajniji iznos prihoda od ZZO ŽP u iznosu od 5.192.287 KM ostvaren je po Ugovoru o provođenju zdravstvene zaštite koji je zaključen u maju 2019. godine, a koji se primjenjuje od 1. 1. 2019. godine do 31. 12. 2019. godine, i aneksa Ugovora iz decembra 2019. godine, koji su potpisali Bolnica i ZZO ŽP. Ugovor je potpisan nakon provedene procedure javnog poziva ZZO ŽP. Ugovorom se Bolnica obavezala da će pružati usluge zdravstvene zaštite za 26.183 osigurane osobe, odnosno za 41.721 stanovnika, u skladu s Odlukom o standardima i normativima zdravstvene zaštite u FBiH. Ugovorene vrste zdravstvene zaštite su primarna zdravstvena zaštita, specijalističko-konsultativna i bolnička – sekundarna. Ugovoreno je i da se naknada utvrđena ovim Ugovorom usklađuje u zavisnosti od ostvarenja prihoda ZZO ŽP. Godišnji iznos sredstava za ugovorene zdravstvene usluge definisane Ugovorom utvrđen je u iznosu od 5.077.662 KM. Krajem godine, aneksom Ugovora, godišnja naknada povećana je na 5.192.287 KM. Ukupan iznos naknade povećan je na osnovu povećanja vrijednosti boda za pružene zdravstvene usluge, koji je utvrdila Vlada Županije odlukom od 16. 12. 2019. godine. U periodu od januara do zaključenja Ugovora za ZZO ŽP u maju 2019. godine, Bolnica je osiguranim osobama pružala usluge zdravstvene zaštite, bez zaključenog ugovora. Pružene usluge fakturisane su u vrijednosti 1/12 zaključenog ugovora iz prethodne godine, u iznosu od 409.411 KM. Nakon zaključenja Ugovora, ZZO ŽP je Bolnici uplatio razliku sredstava do visine naknade za prva četiri mjeseca po zaključenom Ugovoru.

Preostali iznos prihoda ostvaren od ZZO ŽP u iznosu od 580.347 KM odnosi se na naplatu participacije osiguranih osoba u troškovima liječenja, na osnovu Odluke o sudjelovanju osiguranih osoba u troškovima zdravstvene zaštite na prostoru Županije Posavske,¹⁴ koju je donijela Skupština Županije.

Prihodi od ZZOiR FBiH odnose se na vertikalni program pružanja usluga hemodijalize. U skladu sa zaključenim ugovorom, Bolnici se plaća 39 KM po jednoj izvršenoj usluzi. S obzirom na to da je odjel hemodijalize ostvario 8.445 tretmana dijalize, ostvareni prihodi po ovom osnovu iznosili su 329.355 KM.

Ostali poslovni prihodi u iznosu od 952.946 KM odnose se na prihode od donacija (549.684 KM), dotacije iz Budžeta Županije (310.000 KM), refundacija porodiljnih naknada (47.616 KM) i refundacija naknada za bolovanje preko 42 dana (45.646 KM). Prihodi od donacija odnose se na priznate prihode u iznosu amortizacije objekata i opreme koja je nabavljena sredstvima donatora. Svrha dotacija iz Budžeta Županije bila je održavanje tekuće likvidnosti. Sredstva su Bolnici doznačena tokom godine u četiri tranše u iznosima od: 80.000 KM (2x), 100.000 KM i 50.000 KM.

Preporuka:

- ***u saradnji sa Zavodom zdravstvenog osiguranja poduzeti aktivnosti na blagovremenom zaključivanju ugovora o pružanju usluga zdravstvene zaštite osiguranim osobama.***

6.1.1.2 Ostali prihodi i dobiti

Ostali prihodi i dobiti iskazani su u iznosu od 20.967 KM, a najveći dio u iznosu od 14.400 KM odnosi se na prihode ostvarene od Zavoda za javno zdravstvo Županije na ime sufinansiranja režijskih troškova nastalih korištenjem dijela prostora u zgradi tehničkog bloka.

6.1.2 Rashodi

U Godišnjim finansijskim izvještajima za 2019. godinu iskazani su rashodi u iznosu od 7.299.752 KM i u odnosu na plan čine izvršenje od 102%.

¹⁴ „Narodne novine Županije Posavske“, br. 3/19

Struktura iskazanih rashoda prikazana je u tabeli:

Opis	Finansijski plan za 2019. godinu	Izvršenje Finansijskog plana u 2019. godini	Indeks 3/2*100
1	2	3	4
RASHODI	7.169.150	7.299.752	102
Poslovni rashodi:	7.141.150	7.290.383	102
Materijalni troškovi	1.098.854	1.105.112	101
Troškovi plaća i ostalih ličnih primanja	5.225.193	5.270.816	101
Troškovi proizvodnih usluga	76.383	114.923	150
Amortizacija	629.040	633.471	101
Nematerijalni troškovi	111.680	166.061	149
Finansijski rashodi	3.000	7.703	257
Ostali rashodi i gubici	25.000	1.666	7

Provedenom revizijom konstatovali smo da je Bolnica na pozicijama troškova plaća i ostalih ličnih primanja, troškova proizvodnih usluga, nematerijalnih troškova, troškova amortizacije, finansijskih rashoda i materijalnih troškova utrošila značajno veći iznos sredstava u odnosu na sredstva planirana Finansijskim planom Bolnice za 2019. godinu. Izvršenje rashoda za 2019. godinu veće je za ukupno 130.602 KM u odnosu na rashode utvrđene Finansijskim planom Bolnice.

Preporuka:

- *obaveze stvarati, a rashode priznavati do visine utvrđene finansijskim planom.*

6.1.2.1 Poslovni rashodi

Poslovni rashodi iskazani su u iznosu od 7.290.383 KM i na nivou su prošlogodišnjih rashoda (7.301.006 KM).

Materijalni troškovi

Materijalni troškovi iskazani su u iznosu od 1.105.112 KM, a odnose se na utrošene lijekove, potrošni i sanitetski materijal (812.582 KM), utrošenu energiju i gorivo (219.721 KM), utrošene rezervne dijelove (69.960 KM) i otpis sitnog inventara (2.849 KM).

Nabavka lijekova, potrošnog i sanitetskog materijala vršena je na osnovu zaključenih ugovora, nakon provedenih postupaka javnih nabavki, i po cijenama iz ponuda koje su dio ugovora. Uvidom u knjigovodstvenu dokumentaciju konstatovali smo da su nabavljene količine reagensa i potrošnog materijala za transfuziju i laboratoriju u iznosu od 176.203 KM direktno teretile rashode perioda bez zaduživanja zaliha, odnosno nisu knjigovodstveno evidentirane u skladu sa zahtjevima Međunarodnog računovodstvenog standarda 2 – Zalihe i sa Pravilnikom o računovodstvenim politikama.

Iskazani troškovi energije i goriva odnose se na: troškove električne energije (115.026 KM), troškove plina (78.584 KM) i troškove goriva (26.111 KM). Ističemo da za nabavku plina u vrijednosti od 34.800 KM nije provedena procedura javnih nabavki, niti je zaključen ugovor o nabavci.

I utrošeni rezervni dijelovi nabavljani su bez provedene procedure javnih nabavki.

Preporuka:

- *nabavljene količine reagensa i potrošnog materijala za transfuziju i laboratorij knjigovodstveno evidentirati u skladu sa zahtjevima Međunarodnog računovodstvenog standarda 2 – Zalihe i sa Pravilnikom o računovodstvenim politikama.*

Troškovi plaća i ostalih ličnih primanja

Troškovi plaća i ostalih ličnih primanja iskazani su u iznosu od 5.270 816 KM. Ovi troškovi čine 72% ukupnih poslovnih rashoda. Struktura iskazanih troškova plaća i ostalih primanja prikazana je u sljedećoj tabeli:

	1. 1. – 31. 12. 2019.	1. 1. – 31. 12. 2018.
TROŠKOVI PLAĆA I OSTALIH LIČNIH PRIMANJA	5.270.816	5.143.676
Troškovi plaća i naknada plaća zaposlenima	4.346.582	4.113.154
Troškovi ostalih primanja, naknada i prava zaposlenih	605.554	589.309
Troškovi naknada ostalim fizičkim osobama	318.680	441.213

Troškovi plaća i naknada plaća zaposlenima iskazani su u iznosu od 4.346.582 KM. Obračun i isplata plaća zaposlenih vrši se u skladu s Pravilnikom o radu koji je donio Upravni odbor Bolnice 2018. godine. Kolektivnim ugovorima¹⁵ utvrđena su prava i obaveze poslodavaca i radnika u djelatnosti zdravstva, kao i doktora medicine i stomatologije na teritoriji Županije.

Plaća za obavljani rad i vrijeme provedeno na radu sastoji se od osnovne plaće, dijela plaće za radni učinak i uvećane plaće u skladu s članom 75. Zakona o radu, kao i uvećanja plaće na osnovu posebnih uslova rada u skladu s Pravilnikom o radu i kolektivnim ugovorima. Osnovna plaća predstavlja umnožak najniže neto satnice, mjesečnog fonda sati i odgovarajućeg koeficijenta složenosti u koji su razvrstani poslovi zaposlenika. Najniža satnica za djelatnost zdravstva u 2019. godini, prije oporezivanja, iznosila je 2,31 KM (bruto 3,35 KM). Pojedinačni poslovi, odnosno zanimanja, razvrstani su u osam grupa po koeficijentima složenosti od 1,20 do 4,90. Kolektivnim ugovorima i Pravilnikom o radu utvrđena su i uvećanja plaće uposlenicima i direktoru po različitim osnovama.

Plaća direktora regulisana je Pravilnikom o radu, Kolektivnim ugovorom i Odlukom Upravnog odbora o regulisanju radno-pravnog statusa direktora od 22. 12. 2017. godine. Odluka je donesena u skladu s članom 22. Statuta Bolnice u okviru koje je definisan koeficijent sedam za obračun plaće za poziciju direktora. Položajni dodatak direktora iznosi 50%, računajući povećanje za naučni stepen od 10%.

Najviša neto plaća isplaćena u 2019. godini iznosila je 5.195 KM, najniža 533 KM, dok je prosječna neto plaća iznosila 1.278 KM.

U strukturi troškova ostalih primanja, naknada i prava zaposlenih (605.554 KM) najznačajnije su naknade za topli obrok (332.836 KM), naknade za regres (83.448 KM), naknade za troškove prevoza (78.826 KM), naknade na ime poklona povodom praznika (45.000 KM) i naknade za odvojeni život (24.800 KM).

Naknade za topli obrok iskazane su u iznosu od 332.835 KM. Pravo na naknadu za ishranu u toku radnog vremena utvrđeno je Pravilnikom o radu, a isplaćuje se u visini od 1% prosječne neto plaće isplaćene u FBiH, prema posljednjim objavljenim podacima Federalnog zavoda za statistiku.

Naknade za regres isplaćene su u visini od 50% prosječne neto plaće u FBiH (456 KM po zaposlenom). Način isplate naknade utvrđen je članom 88. Pravilnika o radu, kojim je uslovljena isplata regresa, a to je da Bolnica nije prethodnu poslovnu godinu završila s gubitkom. Bolnica je prethodnu godinu završila s gubitkom, a naknada za regres isplaćena je prije izmjene i dopune Pravilnika o radu (10. 9. 2019. godine), kojom je utvrđeno da se regres isplaćuje u rokovima, kao i za korisnike Budžeta Županije.

Troškovi prevoza na posao i sa posla zaposlenih iskazani su u iznosu od 78.826 KM. Pravo na naknadu utvrđeno je članom 100. Pravilnika o radu, a to je da je zaposlenicima čije je mjesto stanovanja od mjesta rada udaljeno najmanje dva kilometra odobrena naknada za troškove prevoza u visini cijene dnevne karte prigradskog i međugradskog saobraćaja, te da ova naknada ne može iznositi više od 20 KM po danu. Odlukom o visini, načinu i postupku ostvarivanja prava na naknadu troškova prevoza na posao i sa posla iz 2018. godine, koju je donijela direktorica, određeno je da će visinu naknade utvrditi Ministarstvo finansija Županije. Ministarstvo finansija utvrdilo je visinu ove naknade, a Bolnica je postupila po Odluci i primjenjivala akt Ministarstva finansija u 2019. godini bez prethodno donesenih pojedinačnih rješenja za zaposlenike koji ispunjavaju uslove za ostvarivanje prava.

¹⁵ Kolektivni ugovor o pravima i obavezama poslodavaca i radnika u djelatnosti zdravstva na teritoriji Županije Posavske („Narodne novine Županije Posavske“ br. 11/17 i 6/19) i Kolektivni ugovor o pravima i obavezama poslodavaca i radnika u djelatnosti doktora medicine i stomatologije na teritoriji Županije Posavske („Narodne novine Županije Posavske“ br. 11/17)

Rješenja o odobravanju visine naknade troškova prevoza na posao i sa posla, usklađena s ovim aktom, donesena su tek u 2020. godini. Pravo na naknadu ostvaruje se na osnovu zahtjeva zaposlenika i pismene izjave zaposlenika da putuje od mjesta prebivališta do mjesta rada, u skladu sa Pravilnikom o radu.

Naknada na ime poklona povodom praznika u ukupnom iznosu od 45.000 KM (250 KM po zaposleniku) isplaćena je po odluci direktora o isplati darova uposlenicima povodom vjerskih i državnih blagdana.

Naknada za odvojeni život specijalizantima Bolnice uređena je članom 42. Kolektivnog ugovora i članom 93. Pravilnika o radu. Ovim aktima definisano je da zaposlenik koji je privremeno upućen na rad izvan mjesta prebivališta njegove porodice ima pravo na mjesečnu naknadu troškova zbog odvojenog života od porodice u visini od 50% prosječne plaće ostvarene u FBiH, prema posljednjem objavljenom statističkom podatku. Naknade se isplaćuju specijalizantima na osnovu Odluke o naknadi troškova zbog odvojenog života od porodice uz plaću, koju je donio direktor, u iznosu od 400 KM. Pravo specijalizantata na odvojeni život, utvrđeno Odlukom direktora, nije usklađeno s odredbama Kolektivnog ugovora i Pravilnika o radu. Posljedica ovoga je isplata manje naknade u odnosu na propisanu. Napominjemo da se prosječna plaća u FBiH u 2019. godini kretala u iznosu od 895 KM do 958 KM. Također, predmetne naknade nisu tretirane kao oporezivi dohodak od nesamostalne djelatnosti, što nije u skladu s članom 11. Zakona o doprinosima,¹⁶ članom 10. stav (2) Zakona o porezu na dohodak¹⁷ i članom 4. stav 5. Pravilnika o primjeni Zakona o porezu na dohodak.¹⁸

Preporuka:

- **prava na naknadu za odvojeni život od porodice utvrđivati u skladu s odredbama Kolektivnog ugovora i Pravilnika o radu, a obračun i uplatu poreza i doprinosa na ove naknade vršiti u skladu s odredbama Zakona o porezu na dohodak i Zakona o doprinosima.**

Ostale naknade zaposlenicima iskazane su u iznosu od 8.255 KM. Isplata naknada izvršena je na osnovu odluka direktora o isplati naknade doktorima i direktoru za stručno usavršavanje kadrova kod ustanova višeg organizacijskog i stručnog nivoa. Obaveza knjigovodstvenog evidentiranja na osnovu vjerodostojnih knjigovodstvenih isprava propisana je Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH.¹⁹ Isplata je, prema Odluci, izvršena za putne troškove i smještaj, na tekuće račune zaposlenih. Nije dostavljena dokumentacija na osnovu koje bi se utvrdilo na koji način je utvrđen iznos naknade, niti dokumentacija kojom bi se potvrdio nastanak ovih troškova (nalog za službeni put, dokaz o smještaju ili neki drugi dokument). Zbog navedenog ne možemo potvrditi opravdanost nastalih izdataka, niti da je knjigovodstveno evidentiranje naknade zaposlenima izvršeno na osnovu knjigovodstvenih isprava koje nedvojbeno i vjerodostojno pokazuju vrstu i obim nastale promjene, sa mogućnošću pravovremenog nadzora, u skladu sa članom 15. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH.

Preporuka:

- **knjigovodstveno evidentiranje poslovnih promjena vršiti na osnovu knjigovodstvenih isprava kojima se dokazuje vrsta i obim nastale promjene, u skladu s članom 15. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH.**

Troškovi naknada ostalim fizičkim osobama iskazani su u iznosu od 318.680 KM, a najvećim dijelom se odnose na troškove po zaključenim ugovorima o djelu (288.370 KM) i na naknade članovima Upravnog odbora (11.722 KM).

¹⁶ „Sl. novine FBiH“, br. 35/98, 54/00, 16/01, 1/02, 17/06, 14/08, 91/15, 104/16, 34/18, 99/19

¹⁷ „Sl. novine FBiH“, br. 10/08, 9/10, 44/11, 7/13, 65/13

¹⁸ „Sl. novine FBiH“, br. 64/08, 81/08, 98/15, 6/17, 38/17

¹⁹ „Sl. novine FBiH“, br. 83/09

Ugovori o djelu nisu regulisani internim aktima Bolnice. Zakonom o obligacionim odnosima²⁰ utvrđeno je da se ugovori o djelu zaključuju za jasno definisane i konkretne poslove jednokratnog karaktera, dok se za obavljanje poslova koji su sistematizovani i spadaju u redovnu djelatnost izvršitelji angažuju u skladu sa Zakonom o radu.

Tokom 2019. godine ugovori o djelu su se zaključivali sa vanjskim saradnicima za poslove koji predstavljaju redovne i najvećim dijelom sistematizovane poslove iz nadležnosti Bolnice. Ugovori su zaključivani za pružanje medicinskih i zdravstvenih usluga u Bolnici, a to su poslovi radiologa, pedijatra, ortopeda, anesteziologa, interniste, urologa, hirurga, patologa, citologa, neurologa, psihijatra, medicinske sestre i drugi poslovi. Uvidom u prezentiranu dokumentaciju konstatovali smo da ugovori o djelu nisu zaključivani jednokratno, neki su zaključivani s rokom od mjesec dana, neki na maksimalno 60 dana u toku godine, a neki na godinu dana. Za poslove za koje su zaključivani ugovori o djelu trebali bi se zaključivati ugovori o radu na određeno ili neodređeno vrijeme, u skladu sa odredbama Zakona o radu i Pravilnika o radu. Napominjemo da u 2019. godini Bolnica nije raspisivala javni oglas za prijem u radni odnos.

Ugovorima su definisane pojedinačne vrijednosti naknade u iznosima od 116 KM do 2.314 KM. Nije nam prezentirana dokumentacija o načinu izbora angažovanih osoba sa kojima su se ugovori o djelu zaključivali. Za ugovore nije prezentirana dokumentacija kojom se potvrđuje da je posao završen, niti je sačinjen izvještaj o izvršenom poslu.

Ne možemo potvrditi osnovanost zaključivanja ugovora o djelu u iznosu od 230.149 KM iz razloga što su se zaključivali za redovne i sistematizovane poslove iz nadležnosti Bolnice, koji se obavljaju kontinuirano, tokom cijele godine. Zaključivanje ugovora o djelu za redovne i sistematizovane poslove nije u skladu sa odredbama Zakona o obligacionim odnosima i Zakona o radu.

Preporuka:

- **ugovore o djelu zaključivati samo za poslove koji se obavljaju jednokratno i koji traju određeno vrijeme, s jasno definisanim poslovima, u skladu sa zakonskim i drugim propisima.**

Troškovi proizvodnih usluga

U okviru proizvodnih usluga iskazani su troškovi usluga održavanja objekta, opreme i transportnih sredstava u iznosu od 110.774 KM i troškovi usluga izrade i dorade učinaka u iznosu od 4.149 KM.

Troškovi usluga održavanja objekata najvećim dijelom odnose se na zaključene ugovore sa dobavljačima za izvođenje radova na sanaciji toplovoda i za izvođenje radova na snižavanju nivoa podzemne vode ispod podruma u Bolnici. Ugovori su zaključeni sa najpovoljnijim ponuđačima, nakon okončanja postupaka javne nabavke iznose 26.853 KM i 16.177 KM. Uvidom u dokumentaciju konstatovali smo da su radovi izvršeni u skladu sa zaključenim ugovorima. Za manji broj izvršenih usluga na održavanju opreme nisu zaključivani ugovori, što je konstatovano u dijelu javnih nabavki.

Amortizacija

Troškovi amortizacije iskazani su u iznosu od 633.471 KM i manji su za 238.040 KM u odnosu na prethodnu godinu. Najznačajniji iznos troškova amortizacije odnosi se na obračunatu amortizaciju građevinskih objekata.

Nematerijalni troškovi

U strukturi nematerijalnih troškova iskazani su sljedeći troškovi: troškovi neproizvodnih usluga (komunalne usluge, troškovi vode i odvodnje, računovodstvene usluge, advokatske usluge, usluge zdravstvenih pregleda i dr.) u iznosu od 75.678 KM, troškovi poreza (35.562 KM), ostali nematerijalni troškovi (20.759 KM), troškovi poštanskih i telekomunikacijskih usluga (17.427 KM), troškovi reprezentacije (11.863 KM) troškovi platnog prometa (2.590 KM) i troškovi osiguranja (2.182 KM).

U okviru ostalih materijalnih troškova iskazani su troškovi obrazovanja u iznosu od 15.024 KM. Najznačajniji iznosi s ove pozicije odnose se na školarinu, polaganje specijalističkih ispita, certificiranje zaposlenika, održavanje simpozija, seminara i drugo. Prema prezentiranoj dokumentaciji, ovaj iznos odobrio je direktor bez prethodno donesenog plana i programa stručnog obrazovanja za 2019. godinu.

²⁰ „Sl. list RBiH“ 2/92, 13/93, 13/94 i „Sl. novine FBiH“, br. 29/03, 42/11

Preporuka:

- donositi godišnji plan edukacije zaposlenika, te utvrditi okvirni iznos sredstava potrebnih za njegovu realizaciju.

6.1.2.2 Finansijski rashodi

Finansijski rashodi u iznosu od 7.703 KM odnose se na negativne tečajne razlike, rashod kamata i ostale finansijske rashode.

6.1.3 Finansijski rezultat

Bolnica je i u 2019. godini iskazala gubitak u poslovanju u iznosu od 131.721 KM. Na datum prethodnog bilansa iskazani akumulirani gubitak iznosio je 1.648.799 KM. Upravni odbor je 20. 4. 2020. godine donio Odluku o usvajanju Izvještaja o radu i finansijskom poslovanju Bolnice za 2019. godinu.

Članom 41. Zakona o ustanovama²¹ propisano je da je osnivač odgovoran za obaveze ustanove, ako aktom o osnivanju nije drugačije određeno. Također, propisano je da kada je osnivač odgovoran za obaveze ustanove, obavezan je pokriti višak rashoda nad prihodima ustanove, u roku od 60 dana od dana usvajanja godišnjeg obračuna. Obaveza osnivača ustanove da solidarno i neograničeno odgovara za obaveze ustanove propisana je i članom 54. kantonalnog Zakona o ustanovama.²² Odredbama člana 40. Statuta Bolnice propisano je da će Upravni odbor, ukoliko Bolnica posluje sa gubitkom, predložiti nadležnom Zavodu zdravstvenog osiguranja da pokrije gubitak. Ako je gubitak opravdan kao posljedica urednog poslovanja, a Zavod ili osnivač ga ne žele ili ne mogu pokriti, Bolnica ulazi u stečajni postupak. Upravni odbor je 20. 4. 2020. godine donio Odluku o usvajanju završnog računa i pokriću gubitka za 2019. godinu. Utvrđeno je da će pokriće gubitka u iznosu od 131.721 KM biti izvršeno u skladu sa odredbama 40. Statuta, te da će se uputiti zahtjevi za pokriće gubitka mjerodavnim tijelima. Zahtjev za pokriće gubitka, u kojem je predloženo da gubitak pokrije osnivač, dostavljen je Skupštini i Vladi Županije, kao i nadležnom Ministarstvu. Napominjemo da Bolnica na 31. 12. 2019. godine u finansijskim izvještajima ima iskazan akumulirani gubitak u iznosu od 1.780.520 KM. Nije nam prezentirana dokumentacija o tome da li je Skupština do okončanja revizije raspravljala o izvještaju o radu i finansijskom poslovanju Bolnice za 2019. godinu, niti o namjeri Skupštine za poduzimanje aktivnosti na sanaciji akumuliranog gubitka Bolnice.

6.2 BILANS STANJA
6.2.1 Stalna sredstva i dugoročni plasmani

Na datum bilansa, knjigovodstvena vrijednost stalnih sredstava iskazana je u iznosu od 6.322.530 KM, što je za 356.605 KM manje u odnosu na prošlu godinu. Struktura stalnih sredstava, kao i promjene na ovoj imovini, daje se u tabeli:

	Opis	Zemljište	Građevinski objekti	Postrojenja i oprema	Alati, pogon., kanc. namještaj	Transportna sredstva	Ukupno
1	Nabavna vrijednost						
	na 1. 1. 2019.	411.240	6.984.897	9.385.962	128.837	130.395	17.041.331
	- direktna povećanja u 2019.			81.566	4.151	210.600	296.317
	- otuđenje i rashodovanje			22.598	1.853		24.451
	na 31. 12. 2019.	411.240	6.984.897	9.444.930	131.135	340.995	17.313.197
2	Akumulirana amortizacija						
	na 1. 1. 2019.		1.519.905	8.594.039	117.857	130.395	10.362.196
	- amortizacija za 2019.		175.040	452.264	3.535	2.632	633.471
	- otuđenje i rashodovanje			3.147	1.853		5.000
	na 31. 12. 2019.		1.694.945	9.043.156	119.539	133.027	10.990.667
3	Neto knjigov. vrijednost						
	na 1. 1. 2019.	411.240	5.464.992	791.923	10.980	0	6.679.135
	na 31. 12. 2019.	411.240	5.289.952	401.774	11.596	207.968	6.322.530

²¹ „Sl. glasnik RBiH, br. 2/92, 8/93, 13/94

²² „Narodne novine Županije Posavske“, br. 5/98

Pravilnikom o računovodstvenim politikama utvrđeno je da se stalna sredstva početno vrednuju i iskazuju po trošku nabavke. Naknadno se mjere metodom troška, odnosno iskazuju se po trošku nabavke umanjenom za akumuliranu amortizaciju i akumulirane gubitke od umanjenja.

Iskazana vrijednost stalnih sredstava odnosi se na nekretnine, postrojenja i opremu, i to: zemljište (411.240 KM), građevinske objekte (5.289.952 KM) i postrojenja i opremu (621.338 KM).

Građevinski objekti iskazani su u iznosu od 5.289.952 KM (nabavne vrijednosti od 6.984.897 KM, ispravke vrijednosti od 1.694.945 KM), a odnose se na četiri objekta u kojima Bolnica obavlja svoju djelatnost. Knjigovodstveno evidentiranje dva objekta (objekat bolnice – stara zgrada i objekat patologije) izvršeno je 2008. godine na osnovu procjene vrijednosti nekretnina koju je izvršio stalni sudski vještak građevinske struke. Druga dva objekta odnose se na objekat nove bolnice i tehnički blok čija gradnja je finansirana doniranim sredstvima. U 2019. godini nije bilo povećanja vrijednosti građevinskih objekata. Smanjenje vrijednosti izvršeno je za vrijednost obračunate amortizacije.

Postrojenja i oprema iskazana su u iznosu od 621.338 KM (nabavke vrijednosti od 9.917.060 KM, ispravke vrijednosti od 9.295.722 KM), a najznačajniji iznos odnosi se na medicinsku i ostalu opremu i transportna sredstva. Najznačajnije povećanje vrijednosti opreme odnosi se na nabavku RTG cijevi za mobilni C-luk Fluorostar 7900 u iznosu od 63.999 KM i dva sanitetska vozila u ukupnom iznosu od 210.600 KM. Smanjenje vrijednosti izvršeno je za vrijednost rashodovanih sredstava i obračunate amortizacije. Na ovoj bilansnoj poziciji nisu knjigovodstveno evidentirani bolnički kreveti i bolnički ormarići koje Bolnica koristi. Prema izjavama zaposlenika Bolnice, bolnički kreveti koji se koriste dio su imovine čije je vlasništvo Odlukom o prenošenju osnivačkih prava općine Orašje nad Općom bolnicom „Orašje“ preneseno na Županiju. Odlukom Skupštine Županije Posavske o osnivanju Bolnice utvrđeno je da imovina utvrđena zapisnikom o primopredaji predstavlja imovinu Bolnice. **Nije nam prezentirana dokumentacija koja bi potvrdila da je ova imovina knjigovodstveno evidentirana u glavnoj knjizi, niti u pomoćnim knjigama Bolnice. Stoga ne možemo potvrditi tačnost iskazane knjigovodstvene vrijednosti postrojenja i opreme u Bilansu stanja i pomoćnim knjigama Bolnice.**

Amortizacija stalnih sredstava vrši se linearnom metodom otpisa za svako pojedinačno stalno sredstvo. U Pravilniku o računovodstvu navedene su najviše stope amortizacije koje se priznaju kao porezno dopušteni rashod po grupama stalnih sredstava. Navedeno je i da se mogu primjenjivati niže stope obračuna amortizacije, uz donošenje odluke u kojoj treba definisati i precizirati okolnosti zbog kojih se pristupa korigovanim stopama amortizacije. Uvidom u obračun amortizacije konstatovali smo da se pri obračunu nisu primjenjivale stope amortizacije utvrđene Pravilnikom. Nije nam prezentiran drugi akt kojim su amortizacione stope iz Pravilnika izmijenjene.

Preporuke:

- **potrebno je izvršiti procjenu vrijednosti bolničke opreme, te izvršiti njeno knjigovodstveno evidentiranje u poslovne knjige;**
- **obračun amortizacije vršiti po stopama amortizacije koje su utvrđene internim aktom.**

Procjena vrijednosti umanjenja sredstava

Bolnica na datum bilansa nije vršila procjenu postoje li bilo kakvi pokazatelji da je vrijednost nekog sredstva umanjena, niti je vršena procjena nadoknadive vrijednosti za takva sredstva, u skladu sa paragrafom 9 i ostalim zahtjevima iz Međunarodnog računovodstvenog standarda 36 – Umanjenje vrijednosti imovine, kao i Pravilnikom o računovodstvenim politikama. Knjigovodstvena vrijednost nekretnina, postrojenja i opreme, koja bi se utvrdila u skladu sa Međunarodnim računovodstvenim standardom 36 – Umanjenje imovine, može se značajno razlikovati od iskazane. Nismo bili u mogućnosti procijeniti efekte na finansijske izvještaje.

Preporuka:

- **na datum bilansa vršiti procjenu postoje li bilo kakvi pokazatelji da je vrijednost nekog sredstva umanjena, u skladu sa zahtjevima Međunarodnog računovodstvenog standarda 36 – Umanjenje vrijednosti imovine i Pravilnika o računovodstvenim politikama.**

Vlasništvo nad nekretninama

Bolnica u svojim poslovnim knjigama ima knjigovodstveno evidentirana četiri objekta za koje posjeduje adekvatnu knjigovodstvenu dokumentaciju.

Općinsko vijeće Odžak je u junu 2001. godine donijelo Odluku o prenošenju osnivačkih prava općine Odžak nad dijelom Doma zdravlja Odžak na Županiju Posavsku. Ovom Odlukom vlasništvo nad nekretninama, osnovnim sredstvima, opremom, sitnim inventarom, drugim sredstvima, pravima i obavezama koji su u posjedu Doma zdravlja Odžak, a do 1992. godine služili su i koristili se za ostvarivanje sekundarne bolničke zdravstvene zaštite, prenose se bez naknade sa Općine Odžak na Županiju i čine imovinu i kapital bolnice koja se osniva. U Odluci je navedeno da će primopredaju imovine izvršiti komisija za primopredaju, koju je imenovalo Općinsko vijeće Odžak. Također, u julu 2001. godine Odlukom o osnivanju Županijske bolnice koju je donijela Skupština imenovana je nova komisija za preuzimanje i predaju ove imovine, sa rokom obavljanja zadatka od 15 dana. Komisije za primopredaju koje su imenovane odlukama nikada nisu sačinile primopredajni zapisnik. Napominjemo da Bolnica ove poslovne prostore koristi, te da je na ovoj lokaciji smješten Odjel hemodijalize, prateći stacionar i podrumski prostori za smještaj kuhinje, praonice, skladišta i dr. **Nije nam prezentirana dokumentacija kojim bismo potvrdili da je Bolnica u prethodnom periodu poduzimala aktivnosti prema nadležnim organima radi obezbjeđenja potrebne dokumentacije koja bi bila osnova za uvođenje predmetnih nekretnina u poslovne knjige Bolnice.**

Preporuka:

- **potrebno je, u saradnji sa Skupštinom Županije i Domom zdravlja Odžak, poduzeti aktivnosti na obezbjeđenju potrebne dokumentacije koja bi bila osnova za uknjiženje pripadajuće imovine u poslovne knjige Bolnice.**

Hipoteke i založno pravo

Bolnica nema ograničenja u raspolaganju imovinom, jer nisu date hipoteke ni založna prava na imovinu.

6.2.2 Tekuća sredstva

6.2.2.1 Zalihe i sredstva namijenjena prodaji

Na datum bilansa iskazane su zalihe nabavne vrijednosti od 128.386 KM, a odnose se na lijekove i sanitetski materijal, sitan inventar, radne uniforme i bolničke posteljine. Pravilnikom o računovodstvenim politikama utvrđeno je da se zalihe početno vrednuju po nabavnoj vrijednosti (trošku nabavke). Nabavna vrijednost uključuje troškove nabavke, troškove prevoza, poreze i druge troškove koji su nastali dovođenjem zaliha na njihovu sadašnju lokaciju i u sadašnje stanje. Obračun utroška zaliha vrši se po prosječnoj cijeni. Materijalno knjigovodstvo zaliha nije programski uvezano sa finansijskim knjigovodstvom, a knjigovodstveno evidentiranje u glavnoj knjizi vrši se svakodnevno na osnovu dostavljene dokumentacije iz skladišta (primki i izdatnica). Podaci iz pomoćnih evidencija zaliha usklađeni su iskazanom vrijednošću zaliha u glavnoj knjizi.

6.2.2.2 Gotovina i gotovinski ekvivalenti

Gotovina i gotovinski ekvivalenti na 31. 12. 2019. iskazani su u iznosu od 108.377 KM. Iskazani iznos odnosi se na stanja na transakcijskim računima u domaćoj i stranoj valuti, kao i stanja u domaćoj i deviznoj blagajni. Struktura gotovinskih sredstava prikazana je u tabeli:

	31. 12. 2019.	31. 12. 2018.
GOTOVINA I GOTOVINSKI EKVALENTI		
Transakcijski računi (domaća valuta)	103.331	52.733
Transakcijski računi (strana valuta)	3.065	259.554
Blagajne (domaća valuta)	693	870
Blagajna (strana valuta)	1.289	1.035

Otvorena su tri transakcijska računa u UniCredit bank d.d. i jedan transakcijski račun u Raiffeisen Bank d.d. BiH.

Blagajne u domaćoj valuti su glavna blagajna u sjedištu Bolnice i blagajna u odjelu u Odžaku. Najznačajniji promet blagajne ostvaren je u glavnoj blagajni, a odnosi se na uplatu participacije (učesće osiguranih osoba u troškovima liječenja). Naplaćeni gotovi novac iz blagajne uplaćuje se na transakcijski račun u skladu sa članom 20. Zakona o unutrašnjem platnom prometu²³ i članom 8. Uredbe o uslovima i plaćanju gotovim novcem.²⁴

6.2.2.3 Kratkoročna potraživanja, kratkoročni plasmani i aktivna vremenska razgraničenja

Na datum bilansa, u finansijskim izvještajima iskazana su kratkoročna potraživanja u iznosu od 641.178 KM, a odnose se na potraživanja od kupaca u zemlji (391.699 KM) i druga kratkoročna potraživanja (249.479 KM).

Potraživanja od kupaca u zemlji iskazana u iznosu od 359.772 KM su potraživanja od Zavoda zdravstvenog osiguranja Županije. Odnose se na fakturisanje dijela pruženih usluga zdravstvene zaštite osiguranim osobama u decembru 2019. godine, u skladu sa zaključenim ugovorom.

Druga kratkoročna potraživanja, iskazana u iznosu od 249.479 KM, najvećim dijelom odnose se na potraživanja za usluge pružene inostranim osiguranicima na osnovu konvencija između BiH i nekih zemalja Evropske unije. Fature se prosljeđuju ZZO ŽP, a iznos se knjigovodstveno evidentira na odgođenim prihodima zbog dugotrajne procedure usaglašavanja i njihove naplate, na koju Bolnica ne može uticati.

6.2.3 Kapital

Na datum bilansa iskazan je kapital sa sljedećom strukturom:

	31. 12. 2019. godine	31. 12. 2018. godine
KAPITAL	296.697	428.418
Osnovni kapital	2.077.217	2.077.217
Gubitak ranijih godina	1.648.799	1.427.578
Gubitak izvještajne godine	131.721	221.221

Osnovni kapital u finansijskim izvještajima iskazan je u iznosu od 2.077.217 KM. Ovaj iznos upisan je u sudskom registru. Također, Statutom je utvrđen kao iznos osnovnog kapitala Bolnice.

Gubitak ranijih godina iskazan je u iznosu od 1.648.799 KM i u odnosu na prethodnu godinu veći je za 15,5%. U 2019. godini na ovoj poziciji evidentiran je gubitak 2018. godine u iznosu od 221.221 KM.

Gubitak izvještajne godine u iznosu od 131.721 KM odnosi se na ostvareni gubitak 2019. godine.

6.2.4 Dugoročna rezervisanja

Dugoročna rezervisanja, iskazana u iznosu od 4.511.590 KM, odnose se na odložene prihode za doniranu opremu i sredstva koji se evidentiraju u skladu sa zahtjevima Međunarodnog računovodstvenog standarda 20 – Računovodstvo državnih bespovratnih davanja i objavljivanje državne pomoći. Odloženi prihodi se smanjuju za iznos tekuće amortizacije doniranih sredstava i građevina čija je gradnja finansirana doniranim sredstvima. Po ovom osnovu dugoročna rezervisanja u 2019. godini umanjena su za 549.684 KM.

²³ „Sl. novine FBiH“, br. 48/15

²⁴ „Sl. novine FBiH“, br. 72/15, 82/15

6.2.5 Obaveze

U finansijskim izvještajima na datum bilansa iskazane su obaveze u iznosu od 2.312.895 KM, a odnose se na kratkoročne obaveze i pasivna vremenska razgraničenja.

6.2.5.1 Kratkoročne obaveze

Kratkoročne obaveze iskazane su u iznosu od 2.072.793 KM, a odnose se na obaveze iz poslovanja (1.371.450 KM), obaveze po osnovu plaća, naknada i ostalih primanja zaposlenih (546.871 KM) i druge obaveze (154.472 KM).

Obaveze iz poslovanja iskazane su u iznosu od 1.371.450 KM, a odnose se na obaveze prema dobavljačima u zemlji (1.363.883 KM) i obaveze prema dobavljačima u inostranstvu (7.567 KM). Prema prezentiranim podacima, od ukupnog iznosa obaveza prema dobavljačima, iznos od 1.050.420 KM dospio je na naplatu. Na osnovu uzetog uzorka koji je obuhvatio najveća salda dobavljača (u ukupnom iznosu od 1.064.456 KM) konstatovali smo da su obaveze prema dobavljačima usaglašene konfirmacijom salda.

Obaveze po osnovu plaća, naknada i ostalih primanja zaposlenih iskazane su u iznosu od 546.871 KM, a odnose se na obaveze po osnovu plaća i naknada plaća (510.053 KM) i obaveze za ostala primanja zaposlenih (36.818 KM). Bolnica nije u 2019. godini istovremeno sa isplatom plaća vršila uplate doprinosa, što nije u skladu sa članom 11. Zakona o doprinosima i članom 23. Pravilnika o načinu obračunavanja i uplate doprinosa. Uplate su vršene sa zakašnjenjem od jednog mjeseca.

6.2.5.2 Pasivna vremenska razgraničenja

Pasivna vremenska razgraničenja iskazana su u iznosu od 240.102 KM, a odnose se na potraživanja od Zavoda zdravstvenog osiguranja Županije Posavske za pružene usluge zdravstvene zaštite inostranim osiguranicima u skladu sa konvencijama koje je BiH potpisala sa nekoliko zemalja Evropske unije. Potraživanja su u cijelosti usaglašena sa Zavodom konfirmacijom salda.

6.2.6 Popis sredstava i obaveza

Zakonom o računovodstvu i reviziji utvrđeno je da je pravno lice dužno najmanje jednom godišnje izvršiti popis imovine i obaveza s ciljem da se utvrdi njihovo stvarno stanje, te da se u poslovnim knjigama izvrši usklađivanje stvarnog stanja sa knjigovodstvenim stanjem.

Direktor Bolnice je 20. 12. 2019. godine donio Odluku o godišnjem popisu i osnivanju komisija za popis, kojom je utvrđeno da će se popis izvršiti u periodu od 29. 12. 2019. godine do 31. 1. 2020. godine. Odlukom su imenovane tri komisije: komisija za popis stalnih materijalnih sredstava, komisija za popis zaliha i komisija za popis novčanih sredstava, ulaganja, potraživanja i obaveza. Obaveza komisija je da izvještaje o izvršenom popisu dostave u računovodstvo do 31. 1. 2020. godine.

Komisija za popis stalnih materijalnih sredstava izvršila je popis zemljišta, građevinskih objekata, medicinske opreme, uređaja i instalacija, uredske opreme, namještaja i transportnih sredstava. U svom izvještaju navela je da nisu utvrđene nikakve inventurne razlike. Bolnica koristi značajan broj bolničkih kreveta i ormarića koji nije knjigovodstveno evidentiran, niti je Komisija izvršila njihov popis.

Komisija za popis zaliha izvršila je popis zaliha iz bolničke apoteke. Uvidom u knjigovodstvene evidencije konstatovali smo da Bolnica ima knjigovodstveno evidentirane i druge vrste zaliha, kao što su radne uniforme, bolničke posteljine te sitan inventar nabavne vrijednosti od 79.652 KM, koje nisu popisane.

Izvještaji o izvršenom popisu su sačinjeni, a direktor je 31. 1. 2020. godine donio Odluku o usvajanju godišnjeg popisa.

Imajući u vidu da nije izvršen popis bolničkih kreveta i bolničkih ormarića, da nije izvršen popis svih zaliha, te da nije izvršeno usaglašavanje stvarnog sa knjigovodstvenim stanjem imovine Bolnice, konstatujemo da godišnji popis sredstava i obaveza nije izvršen u skladu sa članom 25. Zakona o računovodstvu i reviziji i odredbama Pravilnika o računovodstvu.

Preporuka:

- *godišnji popis vršiti u skladu s odredbama Zakona o računovodstvu i reviziji i Pravilnika o računovodstvu, posebno u dijelu popisivanja svih stalnih i tekućih sredstava, usaglašavanja stvarnog sa knjigovodstvenim stanjem sredstava, kao i poštivanja propisanih rokova za obavljanje popisa.*

6.3 IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA

U Izvještaju o novčanim tokovima iskazani su ukupni novčani primici od 640.186 KM i ukupne novčane isplate od 846.001 KM. Iskazani iznos gotovine na početku i na kraju godine odgovara iznosu gotovine na transakcijskim računima i u blagajni, kao i iskazanom stanju u Bilansu stanja. Uvidom u Izvještaj konstatovali smo da prilivi i odlivi gotovine od poslovnih i finansijskih aktivnosti nisu iskazani u skladu sa Pravilnikom o sadržaju i formi obrazaca finansijskih izvještaja za privredna društva.

Preporuka:

- *Izvještaj o novčanim tokovima sačinjavati u skladu s odredbama Pravilnika o sadržaju i formi obrazaca finansijskih izvještaja za privredna društva.*

6.4 IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA NA KAPITALU

Izvještaj o promjenama na kapitalu za 2019. godinu sačinjen je u skladu s važećim propisima. Iskazane vrijednosti na pojedinim pozicijama usklađene su sa iskazanim vrijednostima u Bilansu stanja i Bilansu uspjeha.

6.5 BILJEŠKE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

Zahtjevi Međunarodnog računovodstvenog standarda 1 – Presentacija finansijskih izvještaja, podrazumijevaju potrebna objavljivanja koja se odnose na stalnost poslovanja. Utvrđeno je da kada je uprava, prilikom procjenjivanja, svjesna značajnih neizvjesnosti vezanih za događaje ili uslove koji mogu dovesti u veliku sumnju mogućnost subjekta da nastavi poslovati u neograničenom periodu, subjekt je dužan da objavi svaku takvu neizvjesnost.

Uvidom u Bilješke uz finansijske izvještaje konstatovali smo da nisu sastavljene u skladu sa zahtjevima iz MRS-a 1 – Presentacija finansijskih izvještaja i zahtjevima ostalih Međunarodnih računovodstvenih standarda i Međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja, jer pri sastavljanju finansijskih izvještaja nije izvršena procjena sposobnosti Bolnice da nastavi poslovati u vremenski neograničenom periodu. Finansijski izvještaji ne objelodanjuju činjenicu da postoji mogućnost da Bolnica neće moći da izmiruje svoje obaveze u normalnom toku poslovanja.

Preporuka:

- *bilješke uz finansijske izvještaje sastavljati u skladu sa zahtjevima Međunarodnog računovodstvenog standarda 1 – Presentacija finansijskih izvještaja i zahtjeva ostalih Međunarodnih računovodstvenih standarda i Međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja.*

7. JAVNE NABAVKE

Upravno vijeće je 15. 3. 2019. godine donijelo Plan javnih nabavki za 2019. godinu, kojim su utvrđeni vrsta nabavke, procijenjena vrijednost, vrsta postupka, period pokretanja postupka te izvor finansiranja. Procijenjena vrijednost nabavki iznosila je 1.118.200 KM. Izvršena je jedna izmjena i dopuna Plana u decembru 2019. godine kojom su predviđene dodatne nabavke u ukupnom iznosu od 85.117 KM (četiri nabavke putem konkurentskog zahtjeva i jedan direktni sporazum).

U 2019. godini provedeno je 19 postupaka javnih nabavki u vrijednosti od 1.242.935 KM. Provedeno je 11 otvorenih postupaka javnih nabavki ukupne vrijednosti od 1.104.948 KM, pet postupaka nabavki putem konkurentskog zahtjeva u vrijednosti od 110.785 KM, jedan pregovarački postupak u vrijednosti od 15.699 KM i dva direktna sporazuma u vrijednosti od 11.503 KM.

Najznačajnije nabavke putem otvorenih postupaka su nabavke lijekova, sanitetskog materijala, reagenasa i potrošnog materijala za transfuziju i laboratoriju, hrane i prehrambenih proizvoda za potrebe bolničke kuhinje, materijala za čišćenje i održavanje te nabavka dva sanitetska vozila i druge tehničke opreme.

Provedenom revizijom utvrdili smo da nisu provedeni postupci javnih nabavki za robe i usluge u iznosu od najmanje 174.280 KM. Također, za ove nabavke Bolnica nije zaključila ugovore sa dobavljačima. Najznačajnije nabavke za koje nisu provedeni postupci su: nabavka rezervnih dijelova u ukupnom iznosu od 69.960 KM, nabavka lijekova u iznosu od 49.502 KM i nabavka lož-ulja u iznosu od 34.800 KM.

Članom 69. Zakona o javnim nabavkama propisano je da je ugovorni organ obavezan poništiti postupak javne nabavke u slučaju kada su cijene svih prihvatljivih ponuda znatno više od osiguranih sredstava za predmetnu nabavku. Uvidom u dokumentaciju koja se odnosi na provođenje postupaka javnih nabavki konstatovali smo da je Bolnica zaključila značajan broj ugovora za provedene postupke javnih nabavki iznad procijenjenih vrijednosti nabavki. Tako je Bolnica za nabavku lijekova za 20 lotova, ukupne procijenjene vrijednosti u iznosu od 75.693 KM, zaključila ugovore u iznosu od 103.584 KM. Za nabavku RTG cijevi za mobilni C-luk Fluorostar 7900 procijenjena vrijednost nabavke iznosila je 40.000 KM, dok je vrijednost zaključenog ugovora iznosila 54.700 KM. Za nabavku reagenasa i potrošnog materijala za 5 lotova ukupne procijenjene vrijednosti od 51.000 KM zaključeni su ugovori u ukupnoj vrijednosti od 61.608 KM. **Dakle, Bolnica nije poništila postupke za ove javne nabavke, već je zaključila ugovore o nabavci sa ponuđačima, iako je ponuđena vrijednost za nabavku bila značajno veća od procijenjene vrijednosti nabavke, što nije u skladu sa članom 69. stav (2) Zakona o javnim nabavkama.**

Članom 123. Zakona o javnim nabavkama utvrđeno je da će se elektronska aukcija utvrditi podzakonskim aktom koji donosi Vijeće ministara BiH. Članom 10. Pravilnika o uslovima i načinu korištenja e-aukcije propisana je obaveza za ugovorne organe da u 2019. godini predvide provođenje e-aukcije za 80% postupaka javnih nabavki kod kojih se koristi najniža cijena kao kriterij za dodjelu ugovora. Uvidom u provedene postupke javnih nabavki konstatovali smo da je Bolnica od 16 provedenih postupaka javnih nabavki gdje je kriterij za dodjelu ugovora bila najniža cijena provela e-aukciju samo za sedam postupaka, što predstavlja 44%. Posljedica ovoga bi moglo biti zaključivanje ugovora za nabavku roba i usluga po većim cijenama u odnosu na one koje bi se mogle postići e-aukcijom. **Konstatujemo da nisu zadovoljeni uslovi u pogledu potrebnog broja provedenih e-aukcija, odnosno da Bolnica nije provela Pravilnikom propisani broj e-aukcija za postupke javnih nabavki kod kojih se koristi najniža cijena kao kriterij za dodjelu ugovora.**

Preporuke:

- *potrebno je za sve nabavke koje vrši Bolnica provoditi postupke javnih nabavki, u skladu s odredbama Zakona o javnim nabavkama;*
- *u slučajevima kada formalno ispravne ponude u znatnoj mjeri nadmašuju procijenjene vrijednosti nabavki, postupati u skladu s članom 69. stav (2) tačka e) Zakona o javnim nabavkama, a e-aukcije provoditi u skladu s članom 10. Pravilnika o uslovima i načinu korištenja e-aukcije.*

aukcija, odnosno da Bolnica nije provela Pravilnikom propisani broj e-aukcija za postupke javnih nabavki kod kojih se koristi najniža cijena kao kriterij za dodjelu ugovora.

Preporuke:

- *potrebno je za sve nabavke koje vrši Bolnica provoditi postupke javnih nabavki, u skladu s odredbama Zakona o javnim nabavkama;*
- *u slučajevima kada formalno ispravne ponude u znatnoj mjeri nadmašuju procijenjene vrijednosti nabavki, postupati u skladu s članom 69. stav (2) tačka e) Zakona o javnim nabavkama, a e-aukcije provoditi u skladu s članom 10. Pravilnika o uslovima i načinu korištenja e-aukcije.*

8. SUDSKI SPOROVI

Prema podacima nadležne službe, na 31. 12. 2019. godine protiv Bolnice su pokrenuti sudski sporovi u iznosu od 120.400 KM. Tužbe se odnose na tužbe advokata za zastupanje u radnim sporovima koji su vođeni u Općinskom sudu Orašje u kojima su zaposlenici tužili Bolnicu, kao i u ostalim postupcima koji su vođeni u vezi s tim sporovima. Uvidom u dokumentaciju konstatovali smo da se radi o više sudskih sporova po istom osnovu. Na osnovu uzetog uzorka, konstatovali smo da je Općinski sud u Orašju po ovom osnovu donosio presude u korist Bolnice.

9. KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠTAJA

Bolnica je 13. 7. 2020. godine dostavila komentar na Nacrt izvještaja o izvršenoj finansijskoj reviziji za 2019. godinu. U njemu je navedeno da su u martu 2020. godine donesena rješenja za sve zaposlenike o isplati naknade troškova prevoza na posao, usklađena s važećim internim aktima, što smo i prihvatili jer je dostavljena relevantna dokumentacija kojom se to dokazuje.

Rukovodilac Sektora
za finansijsku reviziju

Sead Čorbo

Tim za reviziju

Sabina Selesković – voditeljica tima

Perislav Đečić – član tima

IV PRILOG: GODIŠNJI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI

Bilans uspjeha za period od 1. 1. do 31. 12. 2019. godine			
Naziv pravnog lica: Županijska bolnica Orašje			
RB	Pozicija	Tekuća godina	Prethodna godina
A)	DOBIT ILI GUBITAK PERIODA		
	POSLOVNI PRIHODI I RASHODI		
I	Poslovni prihodi (od 1 do 4)	7.147.064	7.061.169
1	Prihodi od prodaje robe	0	0
2	Prihodi od prodaje učinaka	6.194.118	5.856.203
3	Prihodi od aktiviranja ili potrošnje robe i učinaka	0	0
4	Ostali poslovni prihodi	952.946	1.204.966
II	Poslovni rashodi (od 1 do 9)	7.290.383	7.301.006
1	Nabavna vrijednost prodate robe	0	0
2	Materijalni troškovi	1.105.112	1.074.851
3	Troškovi plaća i ostalih ličnih primanja	5.270.816	5.143.676
4	Troškovi proizvodnih usluga	114.923	70.725
5	Amortizacija	633.471	871.511
6	Troškovi rezervisanja	0	0
7	Nematerijalni troškovi	166.061	140.243
8	Povećanje vrijednosti zaliha učinaka	0	0
9	Smanjenje vrijednosti zaliha učinaka	0	0
III	Dobit od poslovnih aktivnosti (I-II)	0	0
	Gubitak od poslovnih aktivnosti (II-I)	143.319	239.837
	FINANSIJSKI PRIHODI I RASHODI	0	0
IV	Finansijski prihodi (od 1 do 6)	1.146	6.551
1	Finansijski prihodi od povezanih pravnih lica	0	0
2	Prihodi od kamata	14	4
3	Pozitivne kursne razlike	1.128	6.547
4	Prihodi od efekata valutne klauzule	0	0
5	Prihodi od učešća u dobiti zajedničkih ulaganja	0	0
6	Ostali finansijski prihodi	0	0
V	Finansijski rashodi (od 1 do 5)	7.703	2.918
1	Finansijski rashodi iz odnosa s povezanim pravnim licima	0	0
2	Rashodi kamata	1.424	468
3	Negativne kursne razlike	6.145	2.343
4	Rashodi iz osnova valutne klauzule	0	0
5	Ostali finansijski rashodi	134	107
VI	Dobit od finansijskih aktivnosti (IV-V)	0	3.633
	Gubitak od finansijske aktivnosti (V-IV)	6.557	0
VII	Dobit redovne aktivnosti (III-VI) > 0	0	0
VIII	Gubitak od redovne aktivnosti (III-VI) < 0	149.876	236.204
	OSTALI PRIHODI I RASHODI		
IX	Ostali prihodi i dobici (od 1 do 9)	19.821	15.303
1	Dobici od prodaje stalnih sredstava	0	0
2	Dobici od prodaje investicionih nekretnina	0	0
3	Dobici od prodaje bioloških sredstava	0	0
4	Dobici od prodaje učešća u kapitalu i vrijednosnih papira	0	0
5	Dobici od prodaje materijala	0	0
6	Viškovi	0	0
7	Naplaćena otpisana potraživanja	0	0
8	Prihodi po osnovu ugovorene zaštite od rizika	0	0
9	Otpis obaveza, ukinuta rezervisanja i ostali prihodi	19.821	15.303
X	Ostali rashodi i gubici (od 1 do 9)	1.666	320
1	Gubici od prodaje i rashodovanja stalnih sredstava	0	0
2	Gubici od prodaje i rashodovanja investicionih nekretnina	0	0
3	Gubici od prodaje i rashodovanja bioloških sredstava	0	0
4	Gubici od prodaje učešća u kapitalu i vrijednosnih papira	0	0
5	Gubici od prodaje materijala	0	0
6	Manjkovi	0	0
7	Rashodi iz osnova zaštite od rizika	0	0

8	Rashodi po osnovu ispravke vrijednosti i otpisa potraživanja	1.666	320
9	Rashodi i gubici na zalihama i ostali rashodi	0	0
XI	Dobit po osnovu ostalih prihoda i rashoda (IX-X)	18.155	14.983
XII	Gubitak po osnovu ostalih prihoda i rashoda (X-IX)	0	0
	PRIHODI I RASHODI OD USKLAĐIVANJA VRIJEDNOSTI SREDSTAVA	0	0
1	Prihodi iz osnova usklađivanja vrijednosti sredstava	0	0
2	Rashodi iz osnova usklađivanja vrijednosti sredstava	0	0
3	Povećanje vrijednosti specifičnih stalnih sredstava	0	0
4	Smanjenje vrijednosti specifičnih stalnih sredstava	0	0
XIII	Dobit od usklađivanja vrijednosti (1-2+3-4) > 0	0	0
XIV	Gubitak od usklađivanja vrijednosti (1-2+3-4) < 0	0	0
1*	Prihodi iz osnova promjene računovodstvenih politika i ispravki neznačajnih grešaka iz ranijih perioda	0	0
2*	Rashodi iz osnova promjena računovodstvenih politika i ispravki neznačajnih grešaka iz ranijih perioda	0	0
	DOBIT ILI GUBITAK NEPREKINUTOG POSLOVANJA	0	0
XV	Dobit neprekinutog poslovanja prije poreza (VII-VIII+XI-XII+XIII-XIV+1*-2*) > 0	0	0
XVI	Gubitak neprekinutog poslovanja prije poreza (VII-VIII+XI-XII+XIII-XIV+1*-2*) < 0	131.721	221.221
	POREZ NA DOBIT NEPREKINUTOG POSLOVANJA	0	0
1**	Porezni rashodi perioda	0	0
2**	Odloženi porezni rashodi perioda	0	0
3**	Odloženi porezni prihodi perioda	0	0
	NETO DOBIT ILI GUBITAK NEPREKINUTOG POSLOVANJA	0	0
XVII	Neto dobit neprekinutog poslovanja (XV-XVII - 1** - 2** + 3**) > 0	0	0
XVIII	Neto gubitak neprekinutog poslovanja (XV-XVII - 1** - 2** + 3**) < 0	131.721	221.221
	DOBIT ILI GUBITAK PREKINUTOG POSLOVANJA	0	0
XIX	Neto dobit prekinutog poslovanja	0	0
XX	Neto gubitak prekinutog poslovanja	0	0
	NETO DOBIT ILI GUBITAK PERIODA	0	0
XXI	Neto dobit perioda (XVII-XVIII+XIX-XX) > 0	0	0
XXII	Neto gubitak perioda (XVII-XVIII+XIX-XX) < 0	131.721	221.221
B)	OSTALA SVEOBUHvatNA DOBIT ILI GUBITAK	0	0
1	Dobici utvrđeni direktno u kapitalu	0	0
2	Gubici utvrđeni direktno u kapitalu	0	0
3	Obračunati odloženi porez na ostalu sveobuhvatnu dobit	0	0
XXIII	Neto ostala sveobuhvatna dobit (1-2-3) > 0	0	0
XXIV	Neto ostala sveobuhvatni gubitak (1-2-3) < 0	0	0
	Ukupna neto sveobuhvatna dobit perioda (XXI-XXII+XXIII-XXIV) > 0	0	0
	Ukupna neto sveobuhvatna dobit perioda (XXI-XXII+XXIII-XXIV) < 0	131.721	221.221
	Neto dobit/gubitak perioda prema vlasništvu (XXI ili XXII)	(131.721)	(221.221)
	a) vlasnicima matice	(131.721)	(221.221)
	b) vlasnicima manjinskih interesa		
	Neto dobit/gubitak perioda prema vlasništvu (XXIII ili XXIV)	(131.721)	(221.221)
	a) vlasnicima matice	(131.721)	(221.221)
	b) vlasnicima manjinskih interesa		
	Zarada po dionici:		
	a) obična	-	-
	b) razdijeljena	-	-
	Prosječan broj zaposlenih:		
	- na bazi sati rada	180	175
	- na bazi stanja krajem mjeseca	180	175

Rukovodstvo je pripremlilo finansijske izvještaje i odobrilo ih 20. 2. 2020. godine.

Direktor
Perica Jelečević

Bilans stanja na 31. 12. 2019. godine					
Naziv pravnog lica: Županijska bolnica Orašje					
1	2	Iznos tekuće godine			Iznos prethodne godine /neto/
		Bruto	Ispravka vrijednosti	NETO (3-4)	
3	4	5	6		
A K T I V A					
A) STALNA SREDSTVA I DUGOROČNI PLASMANI (od 1 do 8)					
		17.313.197	10.990.667	6.322.530	6.679.135
1	Nematerijalna sredstva	0	0	0	0
2	Nekretnine, postrojenja i oprema	17.313.197	10.990.667	6.322.530	6.679.135
3	Investicione nekretnine	0	0	0	0
4	Biološka sredstva	0	0	0	0
5	Ostala (specifična) stalna materijalna sredstva	0	0	0	0
6	Dugoročni finansijski plasmani	0	0	0	0
7	Druga dugoročna potraživanja	0	0	0	0
8	Dugoročna razgraničenja	0	0	0	0
	B) ODLOŽENA PORESKA SREDSTVA	0	0	0	0
	C) TEKUĆA SREDSTVA (od 1 do 2)	877.941	79.289	798.652	1.117.153
1	Zalihe i sredstva namijenjena prodaji	128.386	79.289	49.097	51.206
2	Gotovina, kratkoročna potraživanja i kratkoročni plasmani	749.555	-	749.555	1.065.947
	D) ODLOŽENA PORESKA SREDSTVA	0	0	0	0
	E) GUBITAK IZNAD VISINE KAPITALA	0	0	0	0
	I) POSLOVNA AKTIVA (A+B+C+D+E)	18.191.138	11.069.956	7.121.182	7.796.288
	II) Vanbilansna evidencija – vanbilansna aktiva	0	0	0	0
	UKUPNO AKTIVA (I+II)	18.191.138	11.069.956	7.121.182	7.796.288
P A S I V A					
	A) KAPITAL (od 1 do 10)			296.697	428.418
1	Osnovni kapital			2.077.217	2.077.217
2	Upisani neuplaćeni kapital	0	0	0	0
3	Emisiona premija	0	0	0	0
4	Rezerve	0	0	0	0
5	Revalorizacione rezerve	0	0	0	0
6	Nerealizovani dobici	0	0	0	0
7	Nerealizovani gubici	0	0	0	0
8	Neraspoređena dobit	0	0	0	0
9	Gubitak do visine kapitala			1.780.520	1.648.799
10	Otkupljene vlastite dionice i udjeli	0	0	0	0
	B) DUGOROČNA REZERVISANJA			4.511.590	5.080.725
	C) DUGOROČNE OBAVEZE	0	0	0	0
	D) ODLOŽENE PORESKE OBAVEZE	0	0	0	0
	E) KRATKOROČNE OBAVEZE (1 do 8)			2.072.793	2.057.177
1	Kratkoročne finansijske obaveze	0	0	0	0
2	Obaveze iz poslovanja			1.371.450	1.325.528
3	Obaveze iz specifičnih poslova	0	0	0	0
4	Obaveze po osnovu plaća, nak. i ostalih primanja zaposlenih			546.871	545.527
5	Druge obaveze			154.472	186.122
6	Obaveze za PDV	0	0	0	0
7	Obaveze za ostale poreze i druge dažbine	0	0	0	0
8	Obaveze za porez na dobit	0	0	0	0
	F) PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA			240.102	229.968
	G) ODLOŽENE PORESKE OBAVEZE	0	0	0	0
	I) POSLOVNA PASIVA (A+B+C+D+E+F+G)			7.121.182	7.796.288
	II) Vanbilansna evidencija – vanbilansna pasiva	0	0	0	0
	UKUPNO PASIVA (I+II)	0	0	7.121.182	7.796.288

Rukovodstvo je pripremio finansijske izvještaje i odobrilo ih 20. 2. 2020. godine.

Direktor
Perica Jelečević

Izveštaj o gotovinskim tokovima za period od 1. 1. do 31. 12. 2019. godine (Indirektna metoda)				
Naziv pravnog lica: Županijska bolnica Orašje				
	Opis	Oznaka (+, -)	IZNOS	
			Tekuća godina	Prethodna godina
A. GOTOVINSKI TOKOVI IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI				
1	Neto dobit (gubitak) za period		(131.721)	(221.221)
	Usklađenje za:			
2	Amortizacija/vrijednost usklađivanja nematerijalnih sredstava	+	633.471	871.511
3	Gubici (dobici) od otuđenja nematerijalnih sredstava	+ (-)	0	0
4	Amortizacija/vrijednost usklađivanja materijalnih sredstava	+	0	0
5	Gubici (dobici) od otuđenja materijalnih sredstava	+ (-)	0	0
6	Usklađenja iz osnova dugoročnih finansijskih sredstava	+ (-)	0	0
7	Nerealizovani rashodi (prihodi) od kursnih razlika	+ (-)	0	0
8	Ostala usklađenja za negotovinske stavke	+ (-)	0	0
9	Ukupno (od 2 do 8)		633.471	871.511
10	Smanjenje (povećanje) zaliha	+ (-)	2.109	(4.983)
11	Smanjenje (povećanje) potraživanja od prodaje	+ (-)	110.577	(55.820)
12	Smanjenje (povećanje) drugih potraživanja	+ (-)	0	0
13	Smanjenje (povećanje) aktivnih vremenskih razgraničenja	+ (-)	0	0
14	Povećanje (smanjenje) obaveza prema dobavljačima	+ (-)	45.922	174.364
15	Povećanje (smanjenje) drugih obaveza	+ (-)	(30.306)	78.442
16	Povećanje (smanjenje) pasivnih vremenskih razgraničenja	+ (-)	10.134	14.687
17	Ukupno (od 10 do 16)		138.436	206.690
18	Neto gotovinski tok od poslovnih aktivnosti (1+9+17)		640.186	856.980
B. GOTOVINSKI TOKOVI IZ ULAGAČKIH AKTIVNOSTI				
19	Prilivi gotovine iz ulagačkih aktivnosti (od 20 do 25)		0	0
20	Prilivi iz osnova kratkoročnih finansijskih plasmana	+	0	0
21	Prilivi iz osnova prodaje dionica i udjela		0	0
22	Prilivi iz osnova prodaje stalnih sredstava	+	0	0
23	Prilivi iz osnova kamata	+	0	0
24	Prilivi od dividendi i učešća u dobiti	+	0	0
25	Prilivi iz osnova ostalih dugoročnih finansijskih plasmana	+	0	0
26	Odlivi gotovine iz ulagačkih aktivnosti (od 27 do 30)		0	0
27	Odlivi iz osnova kratkoročnih finansijskih plasmana	-	0	0
28	Odlivi iz osnova kupovine dionica i udjela	-	0	0
29	Odlivi iz osnova kupovine stalnih sredstava	-	0	0
30	Odlivi iz osnova ostalih dugoročnih finansijskih plasmana	-	0	0
31	Neto priliv gotovine iz ulagačkih aktivnosti (19-26)		0	0
32	Neto odliv gotovine iz ulagačkih aktivnosti (26-19)		0	0
C. GOTOVINSKI TOKOVI IZ FINANSIJSKIH AKTIVNOSTI				
33	Prilivi gotovine iz finansijskih aktivnosti (od 34 do 37)		0	0
34	Prilivi iz osnova povećanja osnovnog kapitala	+	0	0
35	Prilivi iz osnova dugoročnih kredita	+	0	0
36	Prilivi iz osnova kratkoročnih kredita	+	0	0
37	Prilivi iz osnova ostalih dugoročnih i kratkoročnih obaveza	+	0	0
38	Odlivi gotovine iz finansijskih aktivnosti (od 39 do 44)		846.001	928.547
39	Odlivi iz osnova otkupa vlastitih dionica i udjela	-	0	0
40	Odlivi iz osnova dugoročnih kredita	-	0	0
41	Odlivi iz osnova kratkoročnih kredita	-	0	0
42	Odlivi iz osnova finansijskog lizinga	-	0	0
43	Odlivi iz osnova isplaćenih dividenda	-	0	0
44	Odlivi iz osnova ostalih dugoročnih i kratkoročnih obaveza	-	846.001	928.547
45	Neto priliv gotovine iz finansijskih aktivnosti (33-38)		0	0
46	Neto odliv gotovine iz finansijskih aktivnosti (38-33)		846.001	928.547
47	D. UKUPNI PRILIVI GOTOVINE (18+31+45)		640.186	856.980
48	E. UKUPNI ODLIVI GOTOVINE (18+32+46)		846.001	928.547
49	F. NETO PRILIV GOTOVINE (47-48)		0	0
50	G. NETO ODLIV GOTOVINE (48-47)		205.815	71.567

51	H. Gotovina na početku izvještajnog perioda		314.192	385.759
52	I. Pozitivne kursne razlike iz osnova preračuna gotovine	+	0	0
53	J. Negativne kursne razlike iz osnova preračuna gotovine	-	0	0
54	K. Gotovina na kraju izvještajnog perioda (51+49-50+52-53)		108.377	314.192

Rukovodstvo je pripremlilo finansijske izvještaje i odobrilo ih 20. 2. 2020. godine.

Direktor
Perica Jelečević

Izveštaj o promjenama na kapitalu za period koji završava na 31. 12. 2019. godine

Naziv pravnog lica: Županijska bolnica Orašje

VRSTA PROMJENE NA KAPITALU	DIO KAPITALA KOJI PRIPADA VLASNICIMA MATIČNOG PRIVREDNOG DRUŠTVA						MANJINSKI INTERES	UKUPNO KAPITAL (7+8)
	Dionički kapital i udjeli u d.o.o.	Revalorizacijske rezerve	Nerealizovani dobiti/gubici	Ostale rezerve	Akumulirana neraspoređena dobit/gubitak nepokriveni	Ukupno (2+3±5±7)		
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1. Stanje na 31. 12. 2017. god.	2.077.217	0	0	0	(1.427.578)	649.639	0	649.639
2. Efekti promjena u računovodstvenim politikama	0	0	0	0	0	0	0	0
3. Efekti ispravki grešaka	0	0	0	0	0	0	0	0
4. Ponovo iskazano stanje na 31. 12. 2017, odnosno 1. 1. 2018. god. (1 ± 2 ± 3)	2.077.217	0	0	0	(1.427.578)	649.639	0	649.639
5. Efekti revalorizacije materijala i nematerijalnih sredstava	0	0	0	0	0	0	0	0
6. Nerealizovani dobiti/gubici po osnovu finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju	0	0	0	0	0	0	0	0
7. Kursne razlike nastale prevođenjem finansijskih izvještaja u drugu valutu prezentacije	0	0	0	0	0	0	0	0
8. Neto dobit/gubitak iskazan u bilansu uspjeha	0	0	0	0	(221.221)	(221.221)	0	(221.221)
9. Neto dobiti/gubici priznati direktno u kapital	0	0	0	0	0	0	0	0
10. Objavljene dividende i drugi oblici raspodjele dobiti i pokriće gubitka	0	0	0	0	0	0	0	0
11. Emisija dioničkog kapitala i drugi oblici povećanja ili smanjenja osnovnog kapitala	0	0	0	0	0	0	0	0
12. Stanje na 31. 12. 2018. godine, odnosno 1. 1. 2019. godine (4 ± 5 ± 6 ± 7 ± 8 ± 9 -10 + 11)	2.077.217				(1.648.799)	428.418		428.418
13. Efekti promjena u računovodstvenim politikama	0	0	0	0	0	0	0	0
14. Efekti ispravki grešaka	0	0	0	0	0	0	0	0
15. Ponovo iskazano stanje na 31. 12. 2018, odnosno 1. 1. 2019. god. (12 ± 13 ± 14)	2.077.217	0	0	0	(1.648.799)	428.418	0	428.418
16. Efekti revalorizacije materijala i nematerijalnih sredstava	0	0	0	0	0	0	0	0

17. Nerealizovani dobiti/gubici po osnovu finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju	0	0	0	0	0	0	0	0
18. Kursne razlike nastale prevođenjem finansijskih izvještaja u drugu valutu prezentacije	0	0	0	0	0	0	0	0
19. Neto dobit (gubitak) iskazan u bilansu uspjeha	0	0	0	0	(131.721)	(131.721)	0	(131.721)
20. Neto dobiti/gubici priznati direktno u kapitalu	0	0	0	0	0	0	0	0
21. Objavljene dividende i drugi oblici raspodjele dobiti i pokriće gubitka	0	0	0	0	0	0	0	0
22. Emisija dioničkog kapitala i drugi oblici povećanja ili smanjenja osnovnog kapitala	0	0	0	0	0	0	0	0
23. Stanje na 31. 12. 2019. god. (15±16±17±18±19±20-21+22)	2.077.217	0	0	0	(1.780.520)	296.697	0	296.697

Rukovodstvo je pripremlilo finansijske izvještaje i odobrilo ih 20. 2. 2020. godine.

Direktor
Perica Jelečević